

AKT **3**

06.05.2026

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

akt.fi

Paikoillanne, valmiit, ilmoittautukaa –
Kesäkisojen järjestäjät
jo vauhdissa s. 24

12 MUUTOSNEUVOTTELUT

Posti Kuljetuksessa rassaa
muutosneuvottelujen suma

14 AKT:N JÄSENTUTKIMUS

Jäsentytyväisyydessä
iso harppaus eteenpäin

20 TAUKOPAIKAT

Pääkaupunkiseudulla pula
rekkaparkeista

SISÄLTÖ

AKT

AUTO- JA KULJETUSALAN
TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

3 | 2026

.....

KANNESSA AKT:n kesäkisojen järjestäjät

Kuvaaja **Kimmo Brandt**

- 4 Matkatoimistovirkailijan työpäivässä anteeksipyyntöleivoksia
- 8 Tampereen edustajakokouksesta linjat nelivuotiskaudelle
- 9 Nuori yllättyi – armeijaan mennessä vakityö säilyy
- 10 Alkoholitestiä käytössä yhä epäselyyttä
- 12 Posti Kuljetuksella muutosneuvottelut toisensa perään

- 14 AKT:n jäsenyytyväisyydessä iso harppaus eteenpäin
- 16 Kritiikki auttoi: Jyväskylän terminaalipysäkkejä parannetaan
- 18 Rikkaiden veroale ei korjaa taloutta
- 20 Taukopaikat tiukassa pääkaupunkiseudulla
- 22 Sataman luottikset pitävät yhtä
- 24 AKT:n Kesäpäivien järjestäjät jo starttiviivalla

- 26 Turussa kuljettajien vessatauot mitattiin rahassa
- 28 Inkoo Salibandyn mestariksi
- 31 Vuosilomainfoa kesälomien alla
- 32 Luottamusmiehen tärkein ominaisuus on kuuntelemisen taito
- 34 Itseajavat autot kehittyvät kovaa vauhtia
- 38 Posti Kuljetus begår reformförhandlingar

.....

VAKIOT: 3 Pääkirjoitus | 9 Takkunen | 11 Liiton kolumni | 23 Puhetta taloudesta | 40 Koulutuspalsta | 41 Mielipide | 42 Osastot toimivat | 44 A-kassa | 46 Viihdevaihe

AKT

TOIMITUS

John Stenbergin ranta 6,
00530 Helsinki
PL 313, 00531 Helsinki
akt.fi

• Aineistot toimitukseen:
toimitus@akt.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Sini Silván
044 412 3009
sini.silvan@akt.fi

ULKOASU

Rohkea Ruusu Oy
Seidi Guzejev
050 320 7907
seidi@rohkearuusu.fi

PAINO

Botnia Print Oy Ab,
Kokkola 2026

ILMOITUKSET

Kaupalliset
ilmoitusvaraukset:
Mika Mainos Oy,
050 528 7782
info@mikamainos.fi

Kiitos- ja kuolin- sekä
muut ilmoitukset:
ilmoitukset@akt.fi
tai jäsenrekisteri
09 6131 1244

Osastojen toiminta-
ilmoitukset aluetoi-
mistojen kautta.

Osoitemuutokset
jäsenrekisteriin
09 6131 1244

TILAUSHINTA
25 e / vuosikerta

Tilaukset:
jasenrekisteri@akt.fi

Lehti on Aikakausmedia
ry:n jäsen.

MUISTATHAN
AKT 4/2026
ilmestyy
24.6.

ILMESTYMISAIKATAULU 2026

Nro	DL osastot ja ilmoitusvaraukset	Aineisto- pv	Ilmestyy
1	15.1.	20.1.	3.2.
2	12.2.	17.2.	3.3.
3	16.4.	21.4.	6.5.
4	4.6.	9.6.	24.6.
5	20.8.	25.8.	8.9.
6	8.10.	13.10.	27.10.
7	19.11.	24.11.	8.12.

Suomen tärkein investointikohde ovat nuorten kesätyöpaikat

Ensimmäinen kesätyö on paljon enemmän kuin rahaa. Tämän lyhyen työjakson useimmat muistavat paremmin kuin mitään työllänsen jälkeen. Se on ensimmäinen askel työelämään. Sen jälkeen muiden askelten ottaminen on paljon helpompaa.

Silti ensimmäinen kesätyö ei välttämättä ole tekijälleen suuri menestys. Kaikki ei mene ihan putkeen ja työelämän realiteetit tulevat nolollakin tavalla vastaan. Se on normaalia ja on aina mennyt näin. Siinä sitä kuitenkin punnerretaan sitä itseään, työtä. Opetellaan, mitä työajat konkreettisesti tarkoittavat. Tartutaan toimeen ja jos ei tartuta, ei hyvä heilu.

KESÄTYÖT HEIJASTAVAT AIKAA. Suomessa on erilaisia kesätyösukupolvia: on aikoja, jolloin oli itsestäänselvyys, että kun koulu loppui ja kesä alkoi, mentiin töihin. Ja töitä oli. Ihmisten, jolla

on tämä kokemus, voi olla vaikea ymmärtää sitä viidakkoa, jossa nuoret nyt raivaavat omaa polkuaan.

Vuoden 2026 kesätöihin yrittävän pitää usein tehdä ensin kymmeniä hakemuksia. On käytävä läpi monivaiheiset valintakokeet. Voi olla, että on pakko tehdä itsestään video, osallistua haastatteluihin täyttää nettilomake toisensa perään. Pitää sietää pettymyksiä, kun hakemuksiin ei tule mitään vastauksia. Puuilon esimerkki kuvaa tätä aikaa: se sai 20 000 kesätyöhakemusta.

SUOMESSA ON VUOSIA puhuttu kilpailukyvyttö ja tehostamisesta. Kaikki on viimeiseen euroon saakka kilpailutettua ja säästettyä. Tästä tulee mieleen klassikkosatu Hölmöläisistä, jotka leikkasivat palan peiton toisesta reunasta, ommellakseen sen toiseen reunan kiinni. Tässä yhteiskunnallisessa säästämisessä pää jää vetävän käteen.

Sini Silvàn
päätoimittaja

NYT ON OLTAVA ROHKEITA ja satsattava nuoriin, jotta koko yhteiskunnassa päästään eteenpäin. Nuorten työt ja kesätyöt ovat meille todella tärkeä investointikohde. Meillä on sukupolvi, jota on jo kuritettu koronalapsuudella. Tämä porukka tarvitsee nyt työtä ja tulevaisuudenuskoa.

Nyt on pakko vedota työnantajiin. Tehkää ihan kaikki, mitä voitte. Käyttäkää kaikki mahdolliset työllistämismittelit ja keinot, joilla voitte ottaa nuoren töihin, vaikka lyhyeksikin ajaksi. Tässä tarvitaan yhteiskunnallista vastuuta.

Nuoret itse voivat toki tehdä pari urotyötä. Digitaalinen työnhaku useimmilla on hallussa. Se, mikä jännittää, on tarttua puhelimeen ja soittaa äidin sijaan työnantajalle. Se on vaikeaa ja pelottavaa, mutta niin vain pitää uskaltaa tehdä. Toinen kynnyks ylittävääksi on se oman kodin kynnyks. On riskin ja jännityksen arvoista mennä itse käymään juuri siinä firmassa, josta töitä haluaa. Aina sekään ei auta, mutta rohkeutta tarvitaan. ●

Sommarjobben för unga är viktigaste investeringen i Finland

ÖVERSÄTTNING Kenneth Liukkonen

Första sommarjobbet är mer än bara pengar. Denna korta anställningsperiod kommer många ihåg bättre än något annat under sin arbetskarriär. Det är första steget i arbetslivet. Efter det är det lättare att ta följande stegen.

Trots det är första sommarjobbet inte nödvändigtvis en stor framgång. Allt går inte perfekt och arbetslivets verklighet visar sig även på dumt sätt. Det är normalt och det har alltid varit så. Där utmanas vi i strävan, att arbeta. Man lär sig vad arbetstider betyder konkret. Vi tar itu och om vi inte gör det, blir det sämre toner.

SOMMARJOBGEN SPEGLAR SIN TID. Det finns olika generationer av sommararbetare i Finland: det var tider då det var en självklarhet att börja jobba när skolan slutade och sommaren började. Och jobb fanns det. För människor med denna erfarenhet kan

det vara svårt att förstå den djungeln, där unga nu röjer sin egen väg.

De som försöker hitta sommarjobb år 2026 måste ofta först göra tiotals ansökningar. Man måste gå igenom urvalstester i flera steg. Man kanske måste göra en video av sig själv, delta i intervjuer och fylla i online enkäter en efter den andra. Man hamnar bära besvikelsen när det inte kommer något svar på ansökningarna. Puuilos exempel visar tidens anda: den fick in 20 000 sommarjobbansökningar.

I FINLAND HAR MAN i årtal talat om konkurrenskraft och effektivisering. Allt har konkurrensutsatts och sparats in till det sista. Detta påminner om den klassiska Sagan om bembölingarna, som klippte täcket från ena kanten, för att sy fast den på den andra. I denna samhällsmässiga åtstramning lämnas huvudet hängande.

NU BÖR VI VARA MODIGA och investera på unga människor, så att samhället som helhet går framåt. Ungas jobb och sommarjobb är ett viktigt investeringsmål för oss. Vi har en generation som redan hamnat ut för verkan av coronatiden. Denna grupp behöver nu arbete och löfte om en framtid.

Vi vädjar till arbetsgivarna. Gör allt ni kan. Använd alla anställningssedlar och medel som ni kan, för att anställa en ung person, fast endast för en kort tid. Vi behöver visa socialt ansvar.

Unga kan säkert själva göra ett par steg. Flesta handskar digitalt arbetsansökande. Det som spänner, är att lyfta telefonen och ringa sin arbetsgivare, i stället för sin mamma. Det är svårt och nytt, men man måste bara våga göra det. Den andra tröskeln att överstiga, är tröskeln i det egna hemmet. Det är värt risken och spänningen, att själv besöka företaget där man vill arbeta. Alltid hjälper inte det, men det krävs mod. ●

Cafe Ilion

Anteeksipyyntöleivoksia ja lakkohärdelliä

Matkatoimiston päivystyksessä voi tulla vastaan lähes mitä tahansa. Kirsi-Marja Vilja kertoo, että maailmalla olevat liikematkalaiset tulevat välillä linjoja pitkin, mutta silti on pysyttävä rauhallisena.

TEKSTI JA KUVAT **Mikko Perttunen**

Jo 1980-luvulta lähtien matkatoimistoissa työskennellyt Kirsi-Marja Vilja kertoo, että työn luonne on muuttunut vuosien varrella valtavasti. Asiakas on silti edelleen kaiken keskiössä.

↑ Kirsi-Marja Vilja työskentelee pääosin etänä.

KUN SUURTEN YRITYSTEN työntekijät tai vaikkapa valtionhallinnon edustajat matkaavat maailmalla, he eivät ole yksin. Etätukea reissussa vastaan tuleviin muutoksiin ja vastoinkäymisiin voi antaa matkatoimistovirkailija.

↑ Matkatoimistovirkailija on työssään päätteen äärellä.

– Yksikään päivä ei ole samanlainen, hämeenlinnalainen **Kirsi-Marja Vilja** kertoo.

Käytännössä virkailijan eteen voi tulla mitä tahansa asiakkaan matkalla ilmeneviä ongelmia: Lento on myöhässä tai tulee esimerkiksi yllättävä tarve majoitukselle tai autovuokraukselle.

Vilja työskentelee Amex GBT:llä eli American Expressin Global Business Travel -matkatoimistossa. Tarkemmin sanottuna yhtiön päivystyspalvelussa, jonka parissa Suomessa työskentelee vain kahdeksan henkilöä.

– Olemme liikematkatoimisto eli palvelemme ainoastaan yrityksiä. Asiakkaiden edustajat matkustavat ympäri maailmaa, Vilja kertoo.

Asiakkaita ovat pääasiassa suomalaiset yritykset, mutta joukossa on myös kansainvälisiä toimijoita, joista monella on tosin pääkonttori juuri Suomessa.

– Palvelemme suomeksi mutta myös englanniksi. Amexilla on tiettyjä asiakkuuksia, joita ei voi palvella mistään muualta kuin Suomesta, Vilja avaa.

PÄIVYSTYSTYÖ TARKOITTAÄ SITÄ, että päivät alkavat myöhään. Arkisin iltavuoroon tullaan kolmen tai neljän aikaan ja ne jatkuvat puolille öin. Tämän jälkeen yksi henkilö tulee vielä yövuoroon, joka jatkuu aamukahdeksaan.

Viikonloppuisin pääsee tekemään myös päivävuoroa.

– Vapaat sijoittuvat sitten pääasiassa viikolle, Vilja kertoo.

Päivystyspalvelussa hoidetaan matkalla olevien tai 48 tunnin sisällä lähtevien asioita. Muut ohjataan päivävuorolle.

↑ Aikanaan matkatoimistoja oli katukuvassa, kuten kauppakeskuksissa, siellä täällä. Yksi toisensa jälkeen ne on kuitenkin suljettu, kun asiointi on siirtynyt enemmän ja enemmän nettiin.

Työpäivä alkaa yleensä hektisesti. Jo ennen kuin vastuu siirtyy päivävuorolta päivystykselle, voi jonossa olevien puheluiden määrästä arvioida, millainen urakka on edessä:

– Kun Finnairilla oli lentäjien lakko, oli jonossa 60–70 puhelua. Välillä taas ei tule tunnissa kuin muutama puhelu, Vilja kertoo.

– Viikonloppuna koko päivä on yleensä aika vauhdikas, hän jatkaa.

VILJA KERTOO SOPEUTUNEENSA vuorotyöhön hyvin. Omat lapset ovat kuitenkin jo aikaa sitten lentäneet pesästä, ja vuorotyön lisäkorvaukset ovat myös tervetulleita. Erityisesti perättäiset yövuorot ottavat tosin voimille.

– Välillä kroppa alkaa laittaa vastaan vuorotyölle. Toisinaan täytyy muistuttaa itselleen, että kuka se oli, joka halusi tehdä vuorotyötä. Ja vastaus on ”minä itse”, eläkeikää lähestyvä Vilja toteaa.

Vilja tuli alalle jo 1980-luvulla. Hän on siis nähnyt telexit, faksit, internetin tulon ja lopulta matkatoimistojen katoamisen katukuvasta.

Vuonna 1979 lukiosta kirjoittanut Vilja oli ensin vuoden töissä ruokakaupassa. Hän oli kiinnostunut kielistä, mutta toisaalta nuori nainen ei nähnyt itseään yliopiston tutkijankammiossa.

– Halusin tehdä myös asiakaspalvelua. Menin siis opiskelemaan tuolloiseen Porvoon matkailuopistoon, hän kertoo.

Koulutus matkatoimistovirkailijaksi oli kaksivuotinen. Ensin tie vai Finnairin tytäryhtiöön, Matkatoimisto Areaan. Muutama vuosi meni pääkonttorilla Helsingissä, jossa hän pääsi tekemään lähes kaikkea, mitä matkatoimistossa ylipäätään voi tehdä.

– 80-luvulla myytiin vielä kaikenlaista seuramatkaa. Ei ollut myöskään vielä nettiä, vaan lento- ja laivayhtiöihin piti vain soitella. Toimistolla oli jumalattoman paksut kirjat, joihin oli kirjattu lentovuorot ja niiden hinnastot ympäri maailman, ja niistä sitten laskettiin manuaalisesti matkojen hintoja, Vilja muistelee.

Area ja toinen Finnair-konserniin kuulunut Suomen Matkatoimisto yhdistyivät SMT:ksi vuonna 2013. SMT myytiin muutamaa vuotta myöhemmin Amexille. Noina vuosina alalla käytiin monia yt-neuvotteluja, kun toimisto yksi toisensa jälkeen suljettiin, ja lopulta Viljalla olisi ollut edessä siirtyminen Tampereelle.

– Tiesin tästä päivystyspalvelusta ja laitoin esihenkilölle viestiä, löytyisikö minulle sieltä töitä. Sainkin sitten nykyisen paikan, Vilja kertoo.

Periaatteessa Viljan työpaikka on pääkonttorilla Helsingin Kalasatamassa, mutta käytännössä hän tekee työnsä lähes poikkeuksetta etänä kotonaan.

Muukin tiimi tekee töitä etänä ympäri Suomea, mikä on haastavaa myös Viljan tehtävälle pääluottamusmiehenä. Suomessa ei myöskään ole omaa HR-osastoa, vaan henkilöstöasioissa joutuu olemaan yhteydessä Ruotsiin. Vilja on myös mukana Euroopan-laajuisessa EWC:ssä, joka on luottamus-toimintaa isommassa mittakaavassa.

VILJA KERTOO, että liikematkatoimiston päivystyksessä täytyy osata tehdä lähes kaikkea. Päivävuorossa eri tiimit ovat erikoistuneempia tiettyihin asioihin.

– Neuvoa ei voi kysyä oikeastaan muualta kuin kollegalta. Aika monitaitoisia tässä ollaan kaikki. On

↑ Kirsi-Marja Vilja on asunut Hämeenlinnassa lähes koko elämänsä. Alkujaan hän on kotoisin Janakkalasta ja asunut joitain ajanjaksoja myös muualla, mutta palannut aina Hämeenlinnaan.

osattava myös sanoa, jos tulee vastaan jokin asia, jota ei pysty asiakkaan puolesta tekemään. Esimerkiksi lentoyhtiöön ei välttämättä saa yhteyttä yöllä, jolloin lentojen muuttaminen voi olla teknisesti mahdotonta, Vilja kertoo.

– Perushomma on aika lailla samaa kaikkien asiakkaiden kohdalla. Erityisen haastavia ovat esimerkiksi lakkotilanteet, jotka pukkaavat päälle välillä nopeasti. Silloin asiakkaat ottavat helposti yhteyttä, hän jatkaa.

Asiakkaat kyllä tavallisesti ymmärtävät päivystyksen kiiretilanteet, mutta eivät suinkaan kaikki.

– Välillä asiakkaat tulevat linjoja pitkin, ja korvaan tulee vaikka mitä. Kun puhelu loppuu, voi vähän päästellä höyryjä, mutta asiakkaan suuntaan se ei saa näkyä, Vilja sanoo.

Takavuosilta Vilja muistaa toimitusjohtajan, vanhan liiton patruunan, joka esimerkiksi halusi ”matkatoimiston tyttöjen” järjestävän lennolleen ruoaksi nimenomaan lihapullia ja perunamuusia.

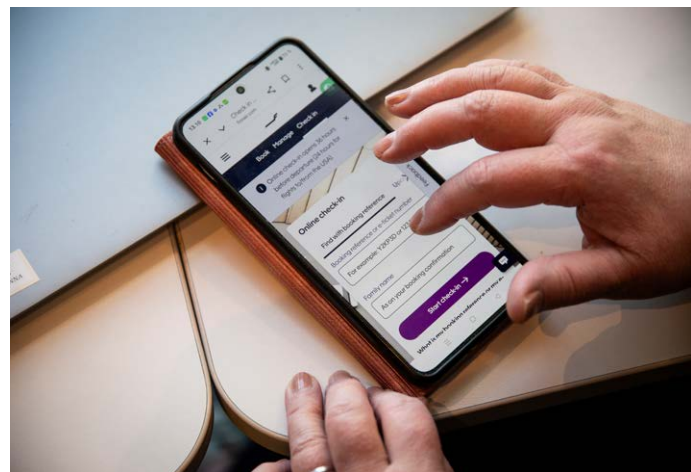
– Jos joku ei mennyt hänen haluamallaan tavalla, hän tuli linjoja pitkin, mutta toi sitten seuraavana päivänä leivokset anteeksipyyntönä, Vilja nauraa.

VAIKKA TYÖHÖN LIITTYY monia haasteita, pitää Vilja työstään ja on omasta mielestään siinä myös hyvä.

– Kun on tehnyt tätä näin pitkään, osaa ottaa asiat vastaan hermostumatta. Tässä on nähnyt niin monta asiaa, ettei hätkähdä oikein mistään. Se tuo rauhallisuutta ja varmuutta siihen, että osaan työni, Vilja sanoo.

Myös kiirettä pitää sietää.

– Ei voi tehdä kuin yhden asian kerrallaan, Vilja muistuttaa. ●

↑ Kirsi-Marja Vilja huolehtii matkatoimiston päivystyksessä maailmalla olevista asiakkaista. Välillä tarvitsee esimerkiksi järjestellä lentoja uudelleen.

↑ Kirsi-Marja Vilja kertoo, että kokemus tuo varmuutta ja rauhallisuutta työhön.

Tampereella edustajakokous linjaa ohjelman AKT:n nelivuotiskaudelle

Osastojen valitsemat edustajat kokoontuvat Tampereelle 11.–13.6. AKT:n XIX edustajakokoukseen. Kokouksessa päätetään AKT:n suuret linjat, ohjelma ja strategiat nelivuotiskaudelle. Siellä päätetään myös mahdollisista sääntömuutoksista sekä valitaan liitolle johto ja hallinnon jäsenet.

TEKSTI **Hannele Hanhikorpi ja Sini Silvän** KUVA **Vesa-Matti Väärä**

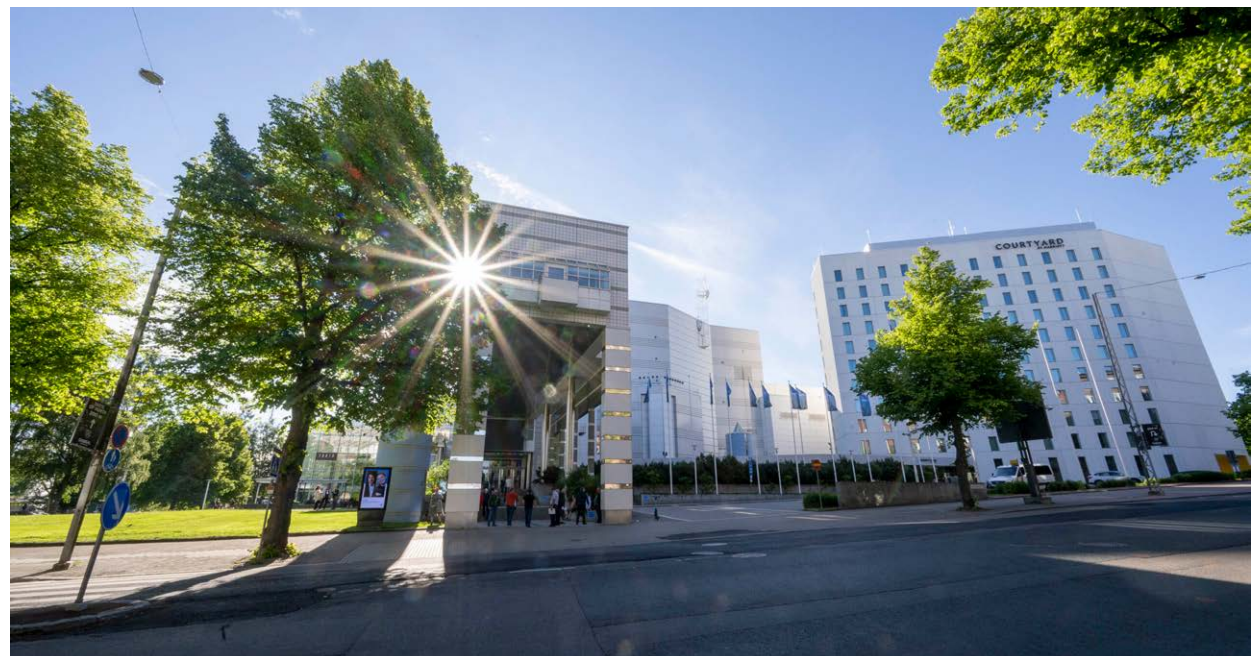
Edustajakokoukseen jokainen AKT:n osasto saa vähintään yhden edustajan sekä hänelle varaedustajan. Suuremmilla osastoilla edustajia on enemmän sääntöjen määräämällä tavalla. Liiton hallitus on vahvistanut osastojen valintakokouksissa tekemät valinnat huhtikuussa.

Valitut edustajat kutsutaan toukuussa alueellisiin kokouksiin, joissa he saavat perehdytyksen edustajakokousasioihin. Aluekokoukset pidetään Helsingissä ja Turussa 2. toukokuuta, Oulussa 3. toukokuuta, Jyväskylässä ja Varkaudessa 9. toukokuuta.

Kokouksesta linjat nelivuotiskaudelle

Edustajakokous päättää liiton ohjelman seuraavalle nelivuotiskaudelle. Tulevaa ohjelmaa on valmisteltu ennakoon kuutena osa-alueena työryhmissä, joissa on ollut mukana liiton jäseniä sekä toimiston henkilökuntaa.

Työryhmien ehdotuksista on valmisteltu edustajakokoukselle esitys liiton ohjelmaksi vuosille 2026–2030. Ohjelmakokonaisuus muodostuu erilisistä osista: työehtosopimustoiminnan ja työlaainsäädännön strategia, järjestö- ja koulutusstrategia, työympäristö- ja työsuojelustrategia, elinkeinopoliittinen strategia, viestintästrategia sekä toimintaresurssien kokonaisuus. Edustajakokous valitsee keskuudestaan valiokunnat, joissa ehdotukset käsitellään ja tehdään niihin mahdollisia

↑ Tamperetalo odottaa. (Kuva: Vesa-Matti Väärä)

muutosesityksiä. Lopullisen ohjelma hyväksytään sitten edustajakokouksen suuressa salissa.

Säännöt ja talous -työryhmä on puolestaan valmistellut muutosesityksiä sekä liiton sääntöihin että sen talouteen ja muihin resursseihin.

Kokouksen valmistelu iso prosessi

Itse kokousta on valmisteltu käytännössä vuoden ajan. Kyseessä on mittaluokaltaan satojen ihmisten tapahtuma, jossa niin kokousasioiden eteneminen, valiokuntien kokoontuminen kuin ruokailut, majoitukset

ja siirtymiset pitää saada toimimaan.

Kokous alkaa torstaina 11. kesäkuuta avajaisilla. Heti sen jälkeen aloitetaan kokoustyöskentely. Ensimmäisiin asioihin kuuluu valiokuntien valinta. Sen jälkeen kokouksessa käsitellään kuluneen edustajakokouskauden toiminta ja talous, käydään läpi esitykset liiton ja osastojen säännöiksi, henkilövalinnoiksi sekä käydään lähe- tekeskustelu ohjelmien sisällöstä. Valiokunnat pääsevät aloittamaan työnsä jo torstaina illalla ja jatkavat niin pitkään – jopa seuraavan vuorokauden puolelle, kunnes esitykset ovat valmiit. Kokouksessa valiokuntien tehtävä on

käsitellä yleiskeskustelussa tulleet kannanotot, jotta edustajakokouksen tahto näkyy niin liiton ohjelmassa kuin esimerkiksi sääntöpäätöksissä.

Perjantaina kokous jatkuu ja tehdään varsinaiset päätökset sekä ohjelmasta että henkilövalinnoista. Perjantai-iltana kokoonnutaan iltajuhlaan. Kokous jatkuu vielä lauantaina ja päättyy lounaaseen.

AKT-verkkolehdestä ja somessa tullaan seuraamaan kokoustapahtumia päivittäin. Kannattaa siis ottaa AKT:n some ja verkkolehti seurantaan. Verkkolehteen pääsee helposti myös akt.fi -sivustolta. ●

Nuori yllättyi - armeijaan mennessä vakityö säilyy

AKT:n työsuhdeneuvontaan tulee ajoittain kyselyjä, mitä tehdä, kun on lähdössä armeijaan. Tärkeä tieto on, että vakituisesta työstä ei tarvitse irtisanoutua. Myös liiton jäsenyys säilyy ja jäsenmaksusta vapautetaan.

TEKSTI **Hannele Hanhikorpi** KUVA **Tero Anttonen**

AKT:n työsuhdeneuvontaan tuli kyselyjä nuorelta, joka on juuri menossa armeijaan. Hän tarttui puhelimeen, koska ei tiennyt, mitä tehdä liiton jäsenyyden kanssa.

Puheluun vastasi sillä kertaa sopimustoimitsija **Johanna Tuomaala**. Hän kertoo nuoren luulle, että hänen tulee irtisanoutua töistä ja erota liitosta varusmiespalveluksen ajaksi.

– Se on yleinen harhakäsitys, Tuomaala kertoo. Ihmiset eivät tiedä, että varusmies- tai siviilipalveluksen taikka kertausharjoituksen ajaksi on oikeutettu vapaaseen siten, että vakituinen työsuhte säilyy taustalla.

Tuomaala on törmännyt myös tilanteeseen, missä palveluksen keskeyttänyt henkilö ei meinannut päästä takaisin töihinsä.

– Työnantaja oli aluksi sitä mieltä, että työntekijällä on oikeus palata vasta, kun alkuperäinen palveluaika on kulunut umpeen huolimatta siitä, että varusmiespalvelu on keskeytetty. Tämä oli väärä tulkinta ja pitkällisen ”taistelun” jälkeen henkilö sai työpaikkansa takaisin, kuvailee Tuomaala.

Laki suojelee varusmies- tai siviilipalvelusta suorittavia. Kun asepalvelus päättyy tai keskeytyy, siitä on ilmoitettava työnantajalle viimeistään 14 päivää ennen töihin paluuta. Jos

↑ AKT vieraillee säännöllisesti varuskunnissa. Nuoria liiton asiat kiinnostavat. (Kuva: Tero Anttonen)

haluaa aloittaa työn heti palveluksen loppumisen jälkeen, ilmoitus työhön paluusta voidaan tehdä jo armeijan aikana, etukäteen.

Muista ilmoitus jäsenrekisteriin

Palvelupäällikkö **Maarit Lehto** muistuttaa armeijaan lähteviä ilmoittamaan tiedon liiton jäsenrekisteriin. Tällöin varusmiespalvelusta suorittava hen-

kilö saa vapautuksen jäsenmaksuista palvelun ajaksi mutta liiton jäsenyys säilyy.

– Liiton jäsenrekisteriin ilmoituksen voi tehdä puhelimitse, sähköpostilla tai eAsioinnin kautta. Ilmoittaa voi arvioidun palveluajan ja ilmoitus kannattaa tehdä etukäteen. Mikäli kuitenkin tekisi töitä armeija-aikana, siitä palkkatulosta pitää jäsenmaksu maksaa, muistuttaa Maarit Lehto. ●

Fakta

TYÖNTEKIJÄLLÄ ON OIKEUS saada vapaata työstä varusmies- tai siviilipalveluksen suorittamiseksi. Palvelusajan päätyttyä on oikeus palata aikaisempaan tai siihen rinnastettavaan työhön.

Vapaan saamiseksi tulee työnantajalle antaa tieto palveluksen alkamisajankohdasta kaksi kuukautta ennen palveluksen alkamista. Työnantaja ei saa irtisanoa työsuhdetta palveluksen vuoksi.

Kun työntekijä haluaa palata entiseen työpaikkaansa, hänen on ennen palveluksen päättymistä tai sen keskeydyttyä ilmoitettava siitä työnantajalle vähintään 14 kalenteripäivää ennen suunniteltua työhön palaamista. ●

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

TAKKUNEN

PIIRTÄNYT **Timo Takkunen**

Kehysriihi ankeissa merkeissä
Orpo-Purran hallituksen "saavutukset"

Alkoholitestien käytössä on yhä epäselvyyttä

Monelta työpaikalta puuttuvat yhdessä sovitut linjaukset. Pahimmat ylilyönnit vaikuttavat vähentyneen.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVA **Getty Images**

AKT-lehti kertoi vuosi sitten, että työpaikoilla on yleistynyt alkoholin pitkäaikaiskäyttöä mittaava testi. Testitulokset johtanut kuljetusaloilla jopa potkuihin – näin siitä huolimatta, ettei testi kerro, onko alkoholin vaikutuksen alaisena oltu töissä.

Niin sanottu PEth-testin tulos voi nousta esimerkiksi kostean loman takia. Pitkäaikainen runsas alkoholinkäyttö voi näkyä siinä vielä neljä viikkoa lopettamisen jälkeen.

Keskusjärjestö SAK:n tämän vuoden alussa julkaiseman luottamushenkilöpaneelin mukaan testien käyttö työterveyshuollossa ei vaikuta tulleen valtavirtaan.

17 prosenttia vastaajista kertoi, että heidän työpaikallaan on tehty PEth-testejä viimeisen kahden vuoden aikana. 38 prosenttia vastasi, ettei testejä ole tehty.

Testit ovat kuitenkin todennäköisesti yleisempiä kuljetusaloilla ja muilla sellaisilla aloilla, joilla alkoholinkäyttö voi vaikuttaa turvallisuuteen.

Työpaikoilla paljon epätietoisuutta

SAK:n asiantuntijalääkäri **Riitta Työläjä** kertoo, että PEth-testeistä on tullut vähemmän yhteydenottoja kuin vuosi sitten.

Myös AKT:n edunvalvontapäällikkö **Vesa Mikkola** sanoo, ettei AKT:n edunvalvonnan käsiteltäväksi ole

viime aikoina tullut testiin liittyviä tapauksia. Hänen mukaansa työnantajat kuitenkin edelleen käyttävät testiä.

Työläjä arvioi, että yhteydenottojen vähyys voi kertoa siitä, että testien käytön pelisäännöt työpaikoilla ovat hiukan selkiytyneet. Pahimmat ylilyönnit, kuten potkut tai ajokielto suoraan testituloksesta, näyttävät vähentyneen.

– Töistä pidättämisistä on silti edelleen tapahtunut tiukoin tulkinnoin, Työläjä sanoo.

Luottamushenkilöpaneelin tulos myös kertoo, että monella työpaikalla testin käyttöön liittyy yhä isoa epäselvyyttä. Lähes puolet vastanneista luottamushenkilöistä ei tiennyt, onko heidän työpaikallaan tehty PEth-testejä. Viidennes ei tiennyt, miten työpaikalla toimitaan, jos testitulokset on koholla.

Kolmasosa kertoi, että seurauksena on hoitoon ohjaaminen.

Yksi tulos ei kerro työkyvystä

PEth-testi on herättänyt keskustelua siitä, kuinka paljon työntekijän vapaa-ajan alkoholinkäyttö ylipäätään kuuluu työnantajalle. Vaikka testi tehdään työterveyshuollossa, monissa tapauksissa tulos on päätynyt myös työnantajan tietoon.

Riitta Työläjärven näkemys on, että testaaminen voi joissakin tilanteissa olla perusteltua, kunhan se tehdään vastuullisesti ja työntekijän suostumuksella.

Pelkän testin perusteella ei voi tehdä päätöksiä henkilön sopivuudesta työhön, ei varsinkaan yksittäisen testin.

– Olisi hyvä, että kaikilla työpaikoilla olisi päihdeohjelma, joka olisi yhteistoiminnassa tehty ja seurattu. Siinä voi sopia, miten terveystarkastuksia käytetään ja mitä niihin kuuluu, Työläjä sanoo. ●

PEth-testi

- Alkoholimarkkeritesti eli PEth-testi mittaa verestä fosfatidyylietanolin pitoisuutta.
- Jo yhdellä kertaa juotu noin yhden promillen humala tuottaa vereen fosfatidyylietanolia. Mitä suuremmat annokset, sitä korkeampi on pitoisuus ja sitä pidempään se säilyy verenkierrossa.
- Testillä voidaan todeta edeltävien 2–4 viikon aikainen juominen.
- Tuloksissa on suuret yksilölliset erot suhteessa juotuun määrään. Yhden testituloksen perusteella ei voi luokitella ihmisiä suur- tai kohtuukulutajiksi. ●

Vaarallisissa töissä

Usein puhutaan kuljettajien turvallisuudesta, mutta varsinkin lähiaikoina on enemmän puhuttanut turvattomuus. Forrest Gumpin äiti opetti, että elämä on kuin suklaarasia, koskaan et etukäteen tiedä mitä saat. Sama pätee linja-autonkuljettajan päivään jokaisella vuorolla. Koskaan et tiedä millainen asiakas nousee kyytiin.

”V...n huora, mä tapan sut”. Huumeiden käyttäjien välinen ”keskustelutilaisuus”, jossa aseella osoitetaan toisen ohimoa. Tilaisuuden jälkeen aseistettu kaveri hiippailee bussiin, josta hän lähtee hieman myöhemmin, onneksi poliisisaattueessa.

”Kidutan sut hitaasti hengiltä”.

LAUSEET JA TAPAHTUMAT eivät ole otteita poliisin arkipäivistä. Ne ovat otteita linja-autonkuljettajan arkipäivistä keväältä 2026, kaikki erillisiä tapahtumia.

Älkää ymmärtäkö väärin, valtaosa on tietysti niitä asiakkaita, joiden kanssa ei mitään konflikteja koskaan tapahdu ja kaikki sujuu vuodesta toiseen niin kuin kuulukin. Sitten tulee se asiakas, jonka kanssa asiat meneekin pieleen. Kuljettajia uhkaillaan, pelotellaan ja heihin käydään jopa fyysisesti käsiksi. Tällaiset tilanteet aiheuttavat helposti unettomia öitä ja pelkoa jopa siinä määrin, etteivät kuljettajat uskalla lähteä ajamaan tiettyjä linjoja, tai joutuvat jäämään sairauslomalle. Uhka

ei välttämättä jää pelkästään työpaikalle, vaan kyseiseen uhkailijaan saattaa törmätä myös siviilielämän puolella, vaikka kauppareissulla. Jokainen voi kuvitella millaisen tunteen saa aikaan sellaisen ihmisen kohtaaminen, jolta olet juuri saanut tapouhkauksen.

Mitäs sitten kun yksikään kuljettaja ei enää suostu lähtemään linjalle, jossa jatkuvasti joudutaan häirinnän ja uhan alaisiksi?

TYÖNANTAJALLA ON lakisääteinen velvollisuus huolehtia työntekijöiden turvallisuudesta. Linja-autoalan ongelmana on, että kuljettajat työskentelevät yksin kaikkina mahdollisina vuorokauden aikoina. Ratkaisut, joilla voidaan vähentää kuljettajiin kohdistuvaa henkistä ja fyysistä vakivaltaa vaikuttavat osin melko vähäpätöisiltä. Mitäs sitten kun yksikään kuljettaja ei enää suostu lähtemään linjalle, jossa jatkuvasti joudutaan häirinnän ja uhan alaisiksi? Pitääkö ensin tapahtua jotain peruuttamatonta, jonka jälkeen mietitään, että mitä olisikaan pitänyt jo aiemmin tehdä vahingon estä-

JOHANNA HONKARANTA

linja-autonkuljettaja,
AKT:n hallituksen varapuheenjohtaja
johanna.honkaranta@gmail.com

miseksi? Joskus ohjeena voi olla, ettei häiriötä aiheuttavaksi tiedettävää tarvitse ottaa kyytiin ollenkaan. Omakohtainen kokemus siitä, kun kerran jätin uhkaavasti käyttäytyvän asiakkaan pysäkillä, sain häneltä kiitokseksi seuraavalla kerralla sylkäisyn kasvoihin.

Nykyään autoihin tehdään turvaohjaamoita, joiden tarkoitus on suojata kuljettajaa fyysisiltä hyökkäyksiltä, ne eivät kuitenkaan estä sitä henkistä pahoinpitelyä ja uhkailua. Käteisen rahan käyttö on onneksi vähentynyt mm. mobiilisovellusten myötä, jolloin reppuryöstöjä ei enää tapahdu niin paljon kuin ennen.

LINJA-AUTONKULJETTAJIEN turvattomuus työssä on asia, josta puhutaan aivan liian vähän. Asia nousee esiin yleensä silloin, kun sattuu jotain vakavaa ja juttu leviää mediaan. Meille asia on kuitenkin jokapäiväinen. Moni pitkään alalla ollut tietää, että ne satunnaiset alkoholilla itsensä päihdyttäneet ovat vuosien varrella vaihtuneet täysin arvaamattomiin peukun ja muiden huumeiden käyttäjiin. Heidän kanssaan ei asioista neuvottelu onnistu ihan niin helposti. Mielestäni meidän on syytä tuoda alan turvattomuus esiin ja luoda painetta työnantajiin ja päättäjiin, jotta he voivat luoda meille työpaikan, johon on turvallista tulla ihan jokaisena päivänä.

Jatketaan aiheesta puhumista ja koitetaan selvittää taas tästä katupölykaudesta. ●

– Ei Posti aina niin ruusuinen työpaikka ole kuin se kuva, joka annetaan julkisuuteen, pääluottamusmies Risto Lintula (oik.) pohtii. Juttuseurana työsuojeluasiamies Vesa Tamminen. (Kuva: Vesa-Matti Väärä)

Posti Kuljetuksella muutosneuvottelujen vyöry

Posti Kuljetuksen luottamusmiehet ovat huolissaan. Pörssiyhtiönä Posti on kertonut kymmenien miljoonien säästöistä. Käynnissä on jo paikallisten muutosneuvottelujen vyöry. Se etenee vuoden 2027 loppuun toimipaikka kerrallaan. Salamyhkäisessä prosessissa muutoksen lopullinen päämäärä ja kokoluokka hämärtyy.

TEKSTI Sini Silvän KUVAT Vesa-Matti Väärä, Kaisa Sirén ja Anssi Leppänen

Muutosneuvotteluissa Posti Kuljetus Oy:ltä siirretään kevyen kuljetuksen töitä, kuten ateria- ja pakettijakelua peruskuljetukselle eli Posti Jakelulle.

– Työtä siirretään perusjakelun liiketoiminnan alle ja vastuulle, pääluottamusmies Risto Lintula sanoo.

Jollain toimipaikoilla muutos tarkoittaa, että Posti Kuljetuksen kuljettajia siirtyy töihin jakelun puolelle.

– Siirrettävät työntekijät raportoivat perusjakelulle, mutta jatkavat Posti Kuljetuksen työntekijöinä ja noudattavat siis edelleen AKT:n työehtosopimuksia, Lintula kertoo.

Osalla toimipaikoista kuljettajia tai toimihenkilöitä voidaan kokonaan irtisanoa.

– Siltä ei voida välttyä, että kuljettajia ja toimihenkilöitä vähennetään. Siitä huolimatta, että myös alihankkijoiden määrä vähenee jossain määrin näissä neuvotteluissa. Edellisissä vuoden 2024 muutos-

neuvotteluissa työtä siirrettiin omasta tekemisestä alihankintaan.

Työnantaja ohitti pääluottamusmiehen

Lintula laskee, että hän edustaa Posti Kuljetuksessa kaikkiaan noin tuhatta työntekijää. Kun muutoksia tehdään 27 toimipaikan Posti Kuljetuksessa toimipiste kerrallaan, muutos on mittakaavaltaan iso.

– Ensi alkuun työnantajan kanta oli, ettei pääluottamusmiestä tarvita neuvotteluissa ollenkaan,

– Onneksi meillä on hyvä ja tiivis verkosto luottamusmiehiä, jaamme tietoa keskenämme, se on mahtava tuki, Paula Mansikkasalo sanoo. (Kuva: Kaisa Sirén)

Posti Kuljetuksen varapäälouottamusmies **Anssi Naskali** Seinäjoelta on samoilla linjoilla.

– Posti koittaa välttää julkisuutta, koska ollaan menty pörssiin ja osakkaille pitää ruveta tekemään sitä rahaa.

Mansikkasalo näkee suurimpana uhkana, että AKT:n työehtosopimus lakkaa olemasta ja siirrytään jakelun tessiin.

– Meitä on satoja kuljettajia ympäri Suomea, pelko on, että ammattikuljettajia siirretään jakamaan postia. Meillä pitää olla kuitenkin C-kortti, ammatitipätevyys ja digipiirturi – miten nämä voi rinnastaa jakelutyöhön ja miten muutokset vaikuttavat esimerkiksi työturvallisuuteen? hän kysyy.

Hän kritisoi sitä, että Posti hoitaa muutoksen piilossa vaiheittain, etteivät työntekijät, edunvalvojat ja luottamusmiehet ymmärtäisi, mitä tapahtuu.

– Aliarvioidaan meidän kykymme ymmärtää kokonaisuuksia, Mansikkasalo sanoo.

– Ei tarvitse hirveän suuri ajattelija ja ydinfyysikko olla, kun miettii, mitä on taustalla. Olemmeko liian kalliita, kun pitää maksaa tessin mukainen palkka ja pyritään nyt tätä kautta hakemaan muutosta, Anssi Naskali komppaa.

Vaikka tällä hetkellä perusjakelun puolelle siirtyneet ovat AKT:n tessillä – miten kauan tilanne on näin? Naskali pohtii, siirtyvätkö he jossain vaiheessa Postialan Unionin tessin puolelle, joka sekään ei ole halpa.

– Eniten pelottaa se, että siirrytään suoramainostenjakajien palkkapuolelle. Huolestuttavaa on, kun katson tätä tilannetta kokonaisuutena ja mietin tulevaisuutta. Kuten ovat varmaan muutkin miettineet, Naskali sanoo.

Vaikka Posti on nyt pörssissä, niin se nähdään kuitenkin valtioenemmistöisenä yhtiönä.

– Ei tämä enää naurata. Tämä on valtion firma, mutta me olemme todellakin vain se pakollinen kuluerä, josta pitäisi päästä eroon, samoin kalustosta, kun siirretään alihankintaan, Naskali toteaa ja muistuttaa, että myös alihankinnan kuljettajille pitää maksaa tessin mukaan.

– Eikö ole mitään moraalista tai poliittista vastuuta? Emme me ole mitään isopalkkaista porukkaa. Pitää olla mahdollisuus elättää perhettä. Tämä on ihan karua, Mansikkasalo sanoo.

Hän ihmettelee, haluaako Posti olla edelläkävijä halpatyövoimassa logistiikan puolella.

– Nyt lähdetään romuttamaan postialan töitä. Jostain ne säästöt revitään, toinen kuluerä on kalusto. Eihän muuten saada säästöjä kuin vähentämällä henkilöstöä, halpuuttamalla, optimoimalla ja tehostamalla. ●

Tahti kiristyy myös reittisuunnittelussa. Anssi Naskali sanoo, ettei reittejä pidä laskea nopeimman kuljettajan tai Googlemapsin mukaan. – Pitäisi ottaa pitemmältä aikaväliltä ote ja siitä keskiarvo, millainen aika on reitille mennyt useammalta kuljettajalta. (Kuva: Anssi Leppänen)

kauniisti termillä ”uusi mahdollisuus”. Käytännössä kyse on rahallisesta kertakorvauksesta, mikäli työntekijä itse irtisanoutuu. Korvaukseen voi kuitenkin liittyä riski työttömyysturvan karensista.

Pelkona työehtoshoppailu

Posti Kuljetuksen Rovaniemen luottamusmies **Paula Mansikkasalo** on syvästi huolissaan. Posti Group Oyj:n 27 maaliskuuta julkaiseman Astra-uudistusohjelman ja pörssitiedotteen luvut ovat kovia. Jakeluverkoista halutaan irti 40 miljoonan euron kustannussäästö vuoden 2029 loppuun mennessä. Posti Kuljetuksessa on jo aiemminkin rytyssyt: alihankintaa on lisätty, työtahtia kiristetty. Ja nyt ovat jo käynnissä muutosneuvottelut.

– On ollut tosi salamyhkäistä. Voi vain spekuloida, miten tämä näyttäytyy meille kuljettajille, Paula Mansikkasalo sanoo.

On ollut tosi salamyhkäistä. Voi vain spekuloida, miten tämä näyttäytyy meille kuljettajille.

koska käydään vain paikallisia muutosneuvotteluita. Siihen saatiin muutos. Sain todella hyvin muilta luottamusmiehiltä tukea, ettei työnantaja voi torpata pääluottamusmiestä, Lintula kertoo.

Irtisanomisuhan alla oleville työntekijöille on annettu vaihtoehto, jonka työnantaja on nimennyt

Liitto tarjoaa yhteisöllisiä tapahtumia. Kuva virtuaalimäkihyypystä AKT:n Talvipäiviltä Kuopiosta. (Kuva: Vesa-Matti Väärä)

Jäsentyytyväisyydessä iso harppaus eteenpäin

Tuoreen jäsenkyselyn mukaan AKT on entistäkin suosituimpi jäsenten keskuudessa. Liittoa suositellaan nyt liki kaikissa vastaajaryhmissä enemmän kuin edellisessä kyselyssä vuonna 2024. Työsuhdeneuvonta sekä luottamusmiehiltä ja työsuojeluvaltuutetuilta saatu apu olivat tärkeimpiä syitä kuulua liittoon.

TEKSTI **Hannele Siika-aho** KUVA **Vesa-Matti Väärä**

AKT:n alkuvuodesta tekemän jäsenkyselyn toteutti yhteistyössä liiton kanssa Aula Research Oy. Sama yritys toteutti edellisen vastaavan kyselyn kaksi vuotta sitten.

Jäsenkysely kertoo, että jäsentyytyväisyys liiton palveluihin on parantunut merkittävästi.

– Jäsentyytyväisyydessä on suositteluasteen valossa tapahtunut todella iso harppaus eteenpäin. Jo yli puolet AKT:n jäsenistä suosittelee liiton jäsenyyttä. Erityisesti naiset ja alle 35-vuotiaat suosittelevat liittoa selkeästi aiempaa enemmän. Tällainen suuri muutos on aika poikkeuksellinen, summaa Aula Researchin toimitusjohtaja **Melina Mäntylä**.

Erityisen tyytyväisiä oltiin neuvontaan työsuhdeasioissa, työttömyyskassan jäsenyyteen tai oikeusapuun sekä työpaikan luottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun tukeen ja apuun. Reilusti yli

puolet vastaajista oli joko erittäin tai melko tyytyväisiä näihin. Myös AKT-lehti ja jäsenkirjeet saivat kiitosta yli puolelta vastaajista.

Muutoin muutokset kahden vuoden takaiseen kyselyyn olivat melko maltillisia.

– Lievää tyytyväisyyden kasvua erilaisiin palveluihin kuitenkin näkyi. Esimerkiksi jäsenetuihin ja alennuksiin oltiin nyt tyytyväisempiä kuin kaksi vuotta sitten, kertoo **Melina Mäntylä**.

Luottamusmiehen arvoa korostetaan

Kyselyn mukaan luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun tuki on eräs AKT:n vahvimista palveluista.

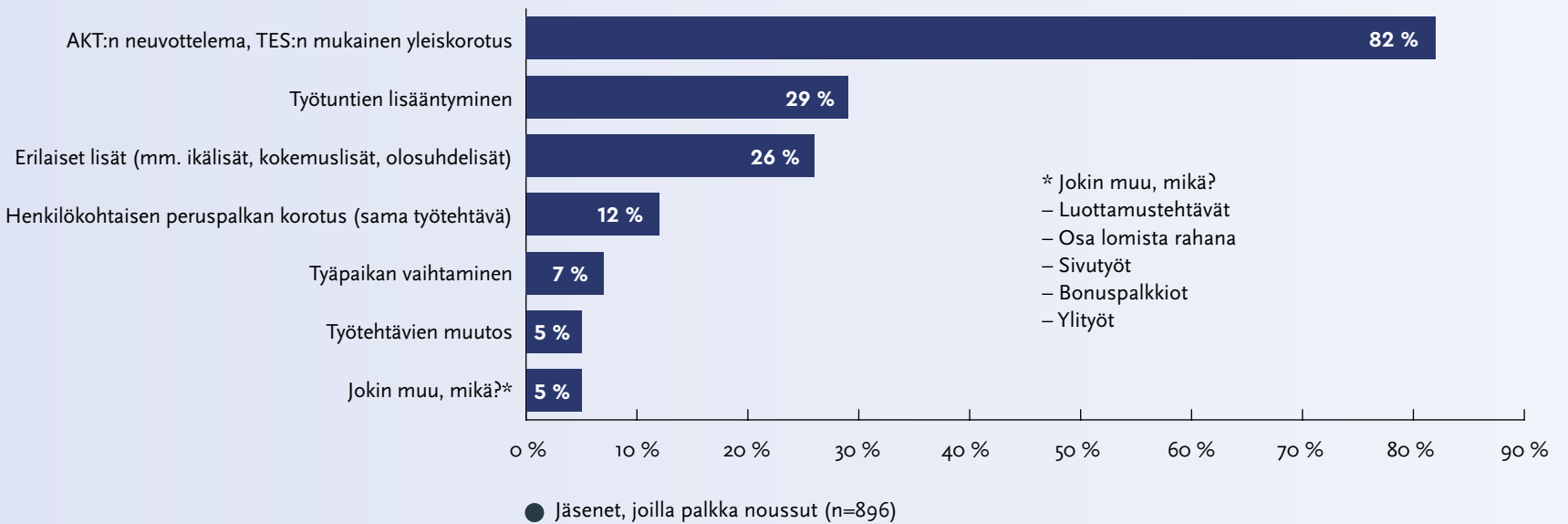
AKT:n jäseneksi liitytään työpaikoilla. Noin 40 prosenttia vastaajista kertoo liittyneensä liittoon luottamusmiehen kehotuksesta ja noin 20 prosenttia työkaverin kehotuksesta.

– Jäsenkyselyn tulokset puhuvat puolestaan. Liiton vahvuus rakennetaan nimenomaan työpaikoilla. Ei voi olettaa, että uudet työntekijät löytäisivät tiensä liittoon itseksensä, jos kukaan ei tule nykäläisensä hihasta. Luottamusmiesten ja muiden aktiivien rooli on tässä korvaamaton. Meidän on huolehdittava, että jäsenyyttä tarjotaan ja liiton toiminnasta kerrotaan työpaikoilla, kiteyttää liiton 2. varapuheenjohtaja **Niko Blom**.

Tyytyväisyys luottamusmiehiin on kokonaisuutena korkea. Samalla tähän kohdistuu valtavasti erilaisia odotuksia.

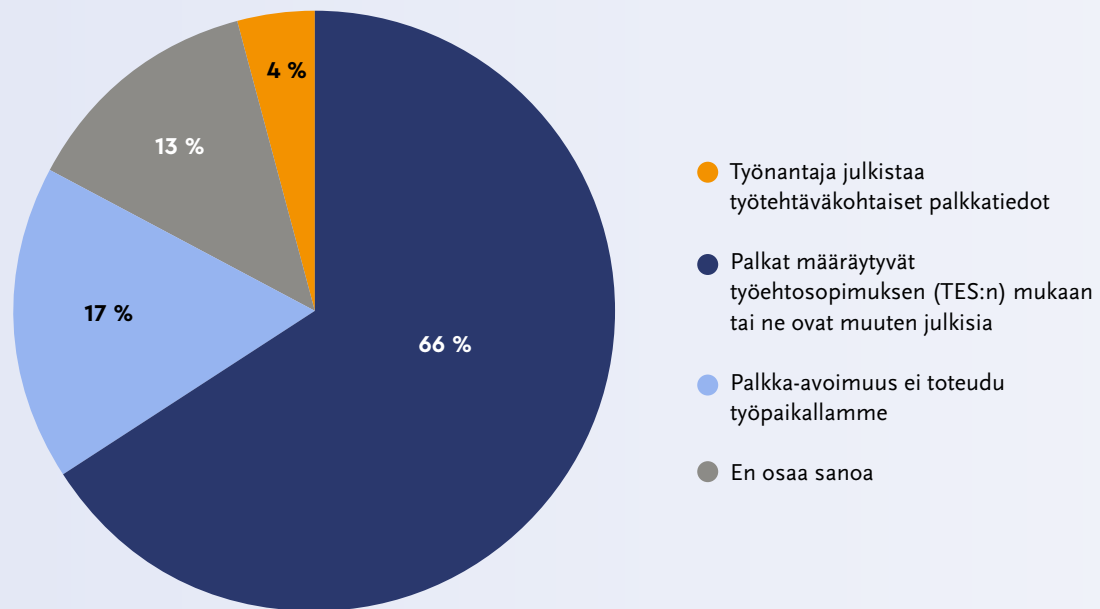
– Hänen tulee olla aikamoinen superihminen. Helposti lähestyttävä, asiantunteva, ymmärtää työlaainsäädäntöä ja tuntee työehtosopimukset. On oltava aktiivinen ja yhteistyökykyinen. Paljon on odotuksia, mutta vastauksissa näkyi myös luottamusmiehen suuri arvostus, kertoo **Melina Mäntylä**.

Mitkä ovat syyt palkkasi nousulle? Voit valita useita.

Miten palkka-avoimuus toteutuu työpaikallasi?

Jäsenet työsuhteessa (n=1867)

Lähde: AKT:n jäsentutkimus, Aula Research

Erityisesti nuoret arvostivat helppoa lähestyttävyyttä.

– Nuorten kohdalla oppilaitostyön merkitys korostuu, jotta kipinä järjestäytymiseen syntyy jo ennen työelämää. Samalla ammattiosastojen on tarjottava aitoja osallistumisen mahdollisuuksia, sillä aktiivisesti toiminnassa mukana oleva jäsen on liiton paras suosittelija, Niko Blom jatkaa.

Ansiotason noususta voi kiittää työehtosopimuksia

Kiitosta saivat myös liiton neuvottelemat yleiskorotukset palkkoihin. AKT:n neuvottelutyö näkyy suoraan jäsenten lompakoissa. Ansiotaso on noussut noin 3000 eurolla kahden vuoden takaisesta. Mediaanipalkka oli tuolloin 42 000 ja on nyt 45 000 euroa. Mediaanipalkka jakaa palkansaajat kahteen yhtä suureen osaan. Puolet tienaa enem-

män kuin mediaanipalkka, ja toisaalta puolet tienaa vähemmän.

– Kyselystä voi päätellä, että mikäli työnantaja maksaa tessin mukaista palkkaa ja toisaalta jos kollegoiden kanssa puhutaan palkoista avoimesti, palkat ovat suuremmat. Palkoista kannattaa siis puhua työpaikoilla. Tästä voi myös päätellä, että liitto on neuvotellut hyvät palkat, kiteyttää Melina Mäntylä.

Kokoaikaisessa työsuhteessa olevien ansiotaso on noussut. Neljä viidesosaa vastaajista kiittää tästä AKT:n neuvottelemaa työehtosopimuksen mukaista yleiskorotusta. Kolmasosalla merkittävänä tekijänä toimii lisäksi työtuntien lisääntyminen. Lisäksi entistä harvempi kertoi palkkansa laskeneen edellisestä vuodesta.

– Työntekijän näkökulmasta olisin heikoilla työelämässä, jos ammattiliittoa ei olisi, summaa eräs vastaajista.

Vuoden 2025 työehtosopimuskierron, joka toi AKT:n jäsenille 7,8 prosentin yleiskorotukset kolmen vuoden ajalle on selvästi ollut jäsenten mieleen. Noin kaksi kolmasosaa vastaajista kokee AKT:n vaikuttaneen yhteiskunnassa työelämäkysymyksissä jäsentensä eduksi. Samaa määrää katsoo, että liitto vaikuttaa yleensä yhteiskunnassa ja pitää huolta kuljetusalan menestymisen mahdollisuuksista tulevaisuudessakin. ●

Jäsenkysely tehtiin alkuvuodesta 2026 (8.1. – 1.2.2026) ja siihen vastasi yli 2000 (yhteensä 2 134) AKT:n jäsentä. Enemmistö vastaajista oli vakituudessa työsuhteessa (83 %) ja lähes puolet oli ollut alalla yli 20 vuotta (45 %). Naisia vastaajista oli 18 prosenttia. Kolmasosa oli yli 55-vuotiaita, kolmasosa 45 – 54 -vuotiaita. Alle 35-vuotiaita oli 16 prosenttia ja 35 – 44 -vuotiaita 19 prosenttia.

Julkinen kritiikki auttoi

Jyväskylän terminaalipysäkeille kuljettajien toivoma parannus

– Meille oli mieluinen yllätys, että näin nopeasti reagoitiin ja vaaralliseksi osoittautunut bussiterminali uudistetaan jo kesän kynnyksellä, kiittelee Jyväskylän seudun linja-autohenkilökunnan ammattiosaston puheenjohtaja Jonna Ahlsten.

TEKSTI JA KUVA Hannu Tuovinen HAVAINNEKUVA Jyväskylän kaupunki

Kesäaikatauluihin siirtymisen yhteydessä Jyväskylän keskustan bussiterminalin pysäkkien sijaintiin tehdään linja-autonkuljettajien toivomat parannukset. Vapaudenkadun terminaalien pysäkkien lukumäärä on Asema-aukion puolella jatkossa kaksi nykyisen neljän sijasta.

Vähennys sallii bussien pysähtymisen vapaammin peräkkäin mikä vähentää sumppujen muodostumista, kun yhdellä pysäkillä on enemmän tilaa. Myös vastakkaiselle R-kioskin puolelle

tulee samanlainen muutos ja lisäksi R:n kohdalle tulee kolmanneksi ns. jättöpysäkki.

Ammattiosaston puheenjohtaja Ahlsten kiittelee Koiviston Auto Jyväskylän pääluottamusmies **Jukka Hämäläistä** osaston toiveiden viestittämisestä päätöksentekoon ja suunnitteluun. Kuljettajien luottamusmies on myös kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

– Osaston ei ole tarvinnut kirjelmöidä ”virallisesti” ja kantamme on hyvin mennyt perille.

Jalankulkijatkin kohentaneet

Ahlsten on pannut merkille jalankulkijoiden noudattavan hieman tarkemmin suojatiesääntöä. Julkinen keskustelu on kaikesti auttanut.

– On nähty, että kaveri opastaa kaveria menemään yli suojatien kohdalla Vapaudenkadun toiselle puolelle.

– Asennemuutosta tämä vaatii koska kaikki ongelmat eivät tietenkään poistu muutoksen myötä.

– Jos me teemme ison numeron tästä ongelmasta (turvallisuudesta), niin se vaatii meitä kuljettajia noudattamaan

lakeja ja asetuksia, nopeusrajoituksen noudattamisesta alkaen, Ahlsten toteaa.

Terminaalialueella on 20 kilometriä tunnissa nopeusrajoitus. Alueen molemmissa päissä on leveät suojatiet.

Ahlsten uskoo, että kadun molemmilta puolelta pysäkkien karsiminen neljästä kahteen palvelee kyytiin tulevia nykyistä paremmin. Autoon nouseva lähestyy omaa bussiaan etupuolelta, mikä helpottaa tunnistamista kun oma vuoro onkin hieman eri paikassa kuin viime kerralla. Toive on, että kadun yli loikkimiset vähenevät. ●

- Iloinen yllätys oli, että terminaalin parannukseen ryhdytään pikaisesti, kiittelee osaston O45:n puheenjohtaja Jonna Ahlsten. (Kuva: Hannu Tuovinen)

↑ Ruuhkaa helpottaa kun pysäkkien lukumäärän puolittuessa bussit tulevat vapaammin perätysten. Teatterin remontti (taustalla) päättyy kesällä ja sen eteen saadaan kaivattu odottelualue.

Linkkikeskusremontti alkamassa Jyväskylässä

JYVÄSKYLÄN VAPAUDENKADULLA sijaitsevan Linkkikeskuksen neljä Asema-aukion puoleista pysäkkikatosta uudistetaan jo kevään mittaan. Rakennusurakka käynnistyi pääsiäisen jälkeisenä tiistaina ja valmistuu arviolta heinäkuun lopulla. Tavoitteena on parantaa alueen viihtyisyyttä, turvallisuutta ja pysäkkien sääsuojaa, kaupungin tiedotus kertoo.

Kadun voi ylittää turvallisesti vain Kilpisenkadun ja Asemakadun kohdalla sijaitsevien suojateiden kautta.

”Poukkoilu Linkkien välissä tai syöksähtely autojen eteen on todella riskialtista: Linja-autosta voi olla vaikea nähdä linja-auton eteen astuvaa jalankulkijaa. Liikkuvien ajoneuvojen lisäksi nyt pitää huomioida työalueen rajaukset”, tiedote tähdentää.

Uudistustyöt käynnistyvät Kilpisenkadun puoleisesta päästä. Työn alla oleva katos on työvaiheen ajan aidattuna, mikä kaventaa asiakkaiden kulkureittejä pysäkkialueella.

Rakentamisen aiheuttamat häiriöt pyritään pitämään mahdollisimman pieninä. Isoimmat työvaiheet ajoitetaan liikenteellisesti hiljaisille tunneille tai tarvittaessa yöaikaan.

Linkkikeskukseen asennetaan uudet ja laajemmat lasitukset, jotka tarjoavat paremman sääsuojan. Lisäksi koko kivipaasin mittaiselle matkalle rakennetaan uudet istuinpenkit.

Katosten uusi ilme toteutetaan valaistuksin ja värikkäin teippauksin. Katoksiin asennetaan myös tuulensuojasermiit, jotka parantavat paitsi katosten sääsuojaa, antavat pysäkeille omaleimaista visuaalista ilmettä, kaupungin tiedotus kertoo. ●

Hae nyt - Kiila kuntoutusta AKT:n jäsenille

TEKSTI JA KUVA **Coronaria**

OLETKO POTENUT SELKÄ- TAI MUITA kipuja tai uupumusta, joka vaikuttaa työssä jaksamiseen? Kiila on Kelan tarjoamaa kuntoutusta palkansaajille. Kuntoutuksen järjestävät yhteistyössä AKT, Coronaria ja Kela.

Kuntoutuksen tavoitteena on vahvistaa työkykyä ja tukea työelämässä jatkamista. Kiila-kuntoutus on sopiva vaihtoehto, mikäli sinulla on terveydellisiä haasteita ja työssä jaksaminen on kortilla.

Kiila-kuntoutus on osallistujalle ilmaista. **Hakuaikaa on 26.6. saakka.**

Kuntoutuksesta uutta motivaatiota

Kuntoutuksesta löydät uutta motivaatiota ja voimavaroja työelämään sekä vertaistukea. Lisäksi pääset tapaamaan eri alojen ammattilaisia, jotka tarjoavat kestäviä keinoja arkeesi. Pitkäkestoinen kuntoutus tuo sinulle pysyvämpää muutosta ja jaksamista työelämään. Lisäksi saat omaohjaajan kuntoutuksen ajalle, joka keskittyy juuri sinun kuntoutuspolkusi onnistumiseen.

Kiila-kurssi:

Alkutilanteen kartoitus: 27. ja 28.8.2026 Coronarian tiloissa, työpaikkakäynti ajalla 31.8.2026–2.10.2026 etänä.

Ryhmäjaksot:

1. jakso: 19.–21.10.2026 (3 vrk) |

2. jakso: 25.–27.1.2027 (3 vrk) | 3. jakso:

12.–15.4.2027 (4 vrk) | 4. jakso: 16.–18.8.2027 (3 vrk)

Yksilölliset valmennukset: 5 kertaa ajalla 3.10.2026–17.9.2027 etänä

Päätöskeskustelut: ajalla 20.9.–22.10.2027 etänä.

Hakuohjeet:

Ota yhteyttä työterveyshuoltoon. Kiila-kurssin hakemuksen (KU101) liitteiksi tarvitaan työterveyslääkärin B-lausunto ja liite KU200, joka täytetään lähiesihenkilön kanssa. Työterveyshuolto auttaa lomakkeiden ja liitteiden kanssa.

Hakemus on toimitettava Kelalle viimeistään 26.6.2026 mennessä, jotta ehdit saada päätöksen hyvissä ajoin ennen kurssin alkamista.

Kela päättää osallistujista. Saat päätöksen, kun hakemuksesi on käsitelty.

Jos et ole saanut Kelan päätöstä neljän viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä, kannattaa olla yhteydessä Kelaan, puh. 020 692 205 ja pyytää kiirehtimään päätöksen tekemistä.

Myönteisen päätöksen jälkeen Coronaria on sinuun yhteydessä aloitusajan sopimiseksi. Ilmoita päätöksestä työterveyshuoltoon ja esihenkilöllesi.

Lisätiedot:

Coronarian kurssivastaava Sarita Lehto

sarita.lehto@coronaria.fi, p. 044 517 813

AKT:n työsuojelutoimitsija Pasi Ritokoski

pasi.ritokoski@akt.fi, p. 0400 425 497

Rikkaiden veroale ei korjaa taloutta

Kieltäytyisitkö uudesta paremmasta hommasta, koska joutuisit maksamaan lisää veroja? Verotuksen vaikutukset eivät ole yksioikoiset.

TEKSTI Tua Onnela KUVA Getty Images ja Seidi Guzejev

Verojen vertaileminen on vaikeaa

ONKO TYÖN VEROTUS Suomessa kireää? Se riippuu täysin siitä, miten asiaa tarkastellaan.

Edellinen kattava vertailu Suomen ja kilpailumaiden välillä on vuodelta 2025. Sen jälkeen varsinkin eniten tienaaavien verotusta on Suomessa kevennetty, mutta luvut antavat edelleen hyvin suuntaa.

Suomessa palkkaverotuksen progressio on moniin muihin länsimaihin verrattuna jyrkkä, eli suurituloiset maksavat meillä selvästi suuremman osan palkastaan veroja kuin pienituloiset. Siksi vertailun tuloskin on erilainen eri palkkaluokissa.

Esimerkiksi perheettömän henkilön, joka tienaa vuodessa 34 000 euroa, palkkaverotus on Suomessa länsimaalaista keskitasoa. Esimerkiksi Tanskassa vastaava henkilö pulittaa jopa kymmenen prosenttiyksikköä enemmän.

Jos taas verrataan 165 000 euroa vuodessa tienavia, suomalainen palkan verotus on länsimaiden tiukimpien joukossa. Tässäkin ryhmässä on tosin maita, joissa verotus on Suomea selvästi tiukempaa.

Kaiken lisäksi juuri suurituloisimmat, joiden palkkaverotus näyttää Suomessa ankaralta, tapaavat saada osan tuloistaan pääomatuloina. Niitä verotetaan paljon kevyemmin kuin suuria palkkoja. Näin ollen suurituloisimpien kokonaisverorasitus ei Suomessa olekaan kovin korkea – itse asiassa se on keskimäärin sama kuin ylemmällä keskiluokalla.

Lisähankaluutta veroasteiden vertailemiseen tuo se, että eri maissa veroilla saa eri asioita. Esimerkiksi Yhdysvalloissa työn verotus on hyvin matala. Amerikkalaiset joutuvat kuitenkin maksamaan ison osan terveydenhoidostaan, koulutuksestaan ja lastensa päivähoidosta itse, joten rahaa ei välttämättä jää käteen sen enempää kuin suomalaisillakaan.

Työnantajien näkökulmasta myös esimerkiksi työnantajamaksujen määrällä on väliä. Esimerkiksi Ruotsissa työn verotus on hieman Suomea kevyempi mutta työnantajamaksut puolestaan korkeammat.

Mutkat suoriksi: Verotuksesta on vain harmia

KAIKKEIN YKSIOIKOISIMMAN taloustieteellisen ajattelun mukaan työn verotuksesta on pelkkää haittaa ja sen pitäisi olla niin kevyttä kuin ikinä mahdollista.

Tämä johtuu siitä, että työn verotuksessa niin sanotut kannustinvaikutukset ovat merkittävät. Toisin sanoen verot voivat vaikuttaa siihen, paljonko ihmiset tekevät töitä ja miten innokkaasti he työllistävät toisia.

Esimerkiksi kiinteistöverolla kannustinvaikutukset ovat pieniä, koska ihmisten on joka tapauksessa asuttava jossain eivätkä kiinteistöt voi lakata olemasta. Sen sijaan töitä on mahdollista jättää tekemättä.

Yksioikoisessa tulkinnassa työn verotus kannustaa kieltäytymään työnteosta, pitämään yritystoiminnan pienenä, tekemään töitä pimeästi ja lopulta muuttamaan maasta. Etenkin progressio on tässä ajattelussa pelkkää myrkkyä, koska se tappaa halun opiskella ja menestyä.

Hieman moniulotteisempaa ajattelua sopivasta työn verotuksesta kuvaa niin sanottu Lafferin käyrä. Se on arvio siitä, millaisella veroasteella yhteiskunta saa kerättyä suurimman veropotin.

Optimaalinen työn verotus ei Lafferin käyrässä ole mahdollisimman matala vaan juuri sellainen, jolla tulee paljon verotuloja mutta joka ei vielä vaikuta ihmisten taloudelliseen toimeliaisuuteen liikaa. Esimerkiksi Elinkeinoelämän tutkimuslaitos on vedonnut Lafferin käyrään ja arvioinut Suomen ansiotuloverotuksen aivan liian kireäksi.

Vaikea maailma: Kun kaikki vaikuttaa kaikkeen

MILLÄ PERUSTEILLA sinä valitsit ammattisi ja työpaikkasi? Laskitko, miten pystyisit maksamaan mahdollisimman vähän veroja?

Niinpä. Yhteiskunnallisia asioita ei voi ratkaista pelkillä simppeleillä käyrillä, koska ihmisten käytös on monimutkaista ja kaikki vaikuttaa kaikkeen.

Petteri Orpon hallitus alensi tälle vuodelle niin sanottua marginaaliveroa noin 400 miljoonalla eurolla. Marginaalivero kuvaa sitä, kuinka suuri osa palkankorotuksesta menee veroihin.

Hallituksen toteuttama alennus hyödyttää pääasiassa ökytuloisia. Esimerkiksi 60 000 euroa vuodessa tienaaava palkansaaja saa alennuksen ansiosta tänä vuonna hämmästyttävät neljä euroa lisää. Yli miljoona euroa tienavien tilille kilahtaa puolestaan keskimäärin 130 000 euroa lisää.

Hallitus perusteli veroalea ”dynaamisilla vaikutuksilla” eli juuri sillä ajatuksella, että alennus kannustaisi yrityksiä investoimaan ja suurituloisia paiskimaan lisää hommia. Näin talous kasvaisi ja alennus itse asiassa maksaisi itsensä takaisin.

Moni asiantuntija kyseenalaisti perustelut. Suurituloisten veroalennusten ei ole tutkimuksissa osoitettu selvästi lisäävän talouskasvua. Päinvastoin viime vuosikymmeninä on nostettu esiin eriarvoisuuden aiheuttamia haittoja talouskasvulle.

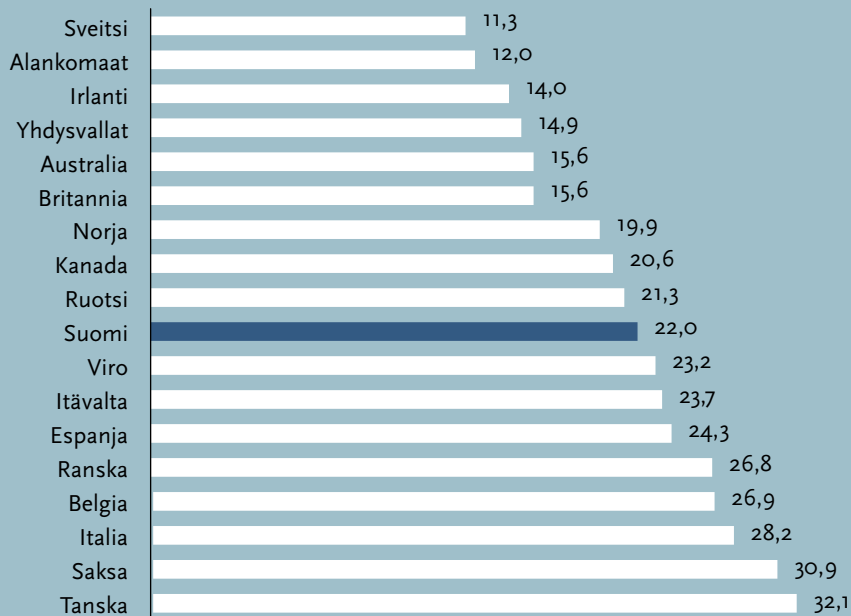
Kun dynaamisia vaikutuksia ei tule, veroalennukset ovat pois jostain muusta. Nykyinen hallitus on rahoittanut niitä leikkaamalla esimerkiksi terveydenhuollosta, koulutuksesta ja sosiaaliturvasta. Moni asiantuntija on arvioinut, että se nimenomaan heikentää talouskasvua.

Esimerkiksi työkyvytön henkilö palaa todennäköisimmin aktiiviseksi työntekijäksi, jos hänen työkykynsä palaa. Siihen hän tarvitsee laadukasta tukea, hoitoa ja koulutusta. Ei niinkään matalaa veroastetta.

Tärkeimmät lähteet: Lauri Finér ja Jussi Systä: Huipputuloisten asialla. Kalevi Sorsa -säätio 2025, Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu. Veronmaksajain keskusliitto 2025

34 000 euroa vuodessa tienavaan perheettömän palkansaajan tuloveroprosentit eri maissa vuonna 2025

Lähde: Veronmaksajain keskusliitto

Kuljettajia on enemmän kuin pysäköintipaikkoja

Taukopaikat tiukassa pääkaupunkiseudulla

Pääkaupunkiseudun suurin rekkaparkki löytyy Vantaan Viinikkalasta, Helsinki-Vantaan lentoaseman kupeesta.

TEKSTI JA KUVAT **Mira Tenhunen**

Läpi Uudenmaan kulkeva Kehä III on Suomen liikennöidyimpiä väyliä, jota pitkin kulkee vuorokaudessa enimmillään noin 80 000 ajoneuvoa. Iso osa siitä on raskasta liikennettä, sillä Vantaalla sijaitsee paljon logistiikkayrityksiä ja Vuosaaren sataman kautta kulkee ulkomaille huomattava osa Suomen kontti- ja perävaunuliikenteestä.

Huhtikuuisena perjantaina yhdistelmäajoneuvonkuljettaja **Janne Karhiaho** tuo kyydissään Vaasan satamasta kappaletavaraa logistiikkajätti DSV:n Vantaan terminaaliin ja Vuosaaren satamaan. Ennen purkua ja lastausta pääsemme koukkaamaan hänen kanssaan Vantaalla Katriinantien rekkaparkkiin, joka on alle kahdeksan kilometrin päässä DSV:n terminaalista.

Naiset huomioitu sosiaalityloissa

Parkkialue on palvellut kuljettajia kesäkuun 2022

alusta. Alueelle pääsee, kun kirjautuu rekkaparkin järjestelmään. Se tapahtuu helposti ja nopeasti.

Valaistulla, aidatulla mutta miehittämättömällä alueella kuljettajien käytössä on vessat ja suihkut. Karhiaho katsastaa, miltä peseytymistiloissa näyttää, ja antaa tuomionsa.

– Sosiaalityloita ovat pienet mutta todella siistit. Se on hatunnoston arvoinen suoritus. Tien päällä sosiaalityloita ovat usein hyvin vaatimattomia.

– Sosiaalityloissa on myös otettu naiset huomioon; naisille on oma vessa. Toivottavasti naisten vessoja myös käyttävät vain naiset.

Katriinantien rekkaparkkiin voi pysäköidä pisimmillään 25 tunnin ajaksi. Se mietityttää Karhiahon.

– Täällä ei pysty viettämään täyttä viikonloppulepoa. Parkkialue ei myöskään ole asfaltoitu vaan sora- ja hiekka-alue, joka on kesällä pölyinen ja hiekkainen ja talvella kuoppainen.

Rekkaparkin sosiaalityloita ovat pienet mutta todella siistit.

– Mutta kokonaisuudessaan tämä kenttä on positiivinen kokemus. Täällä on myös kulunvalvonta ja kamerat, ja se on hyvä kuormaturvallisuuden takia. On aina riskaabelia, jos yövytään tien päällä.

Vuosaaren sataman taukoalueet jatkuvasti täynnä

Karhiahon työpäivä jatkuu DSV:n terminaaliin, ja sieltä hän ajaa Vuosaaren satamaan. Satamaan aje-

Katriinantien rekkaparkki on aidattu, ja siellä on valaistus. Päästäkseen pysäköimään kuljettajat kirjautuvat parkin järjestelmään.

- Sosiaalilitat ovat pienet mutta todella siistit. Siitä voi nostaa hattua, Janne Karhiaho sanoo katsastettuaan tilat.

taan tällä hetkellä tunneliremontin takia poikkeusreittiä Itäväylän, Kallvikintien ja Niinisaarentien kautta.

– Kun aloitin näissä hommissa 30 vuotta sitten, kuljettajat rikkoivat lakia enemmän eikä huoltoasemilla paljoo lepäilty. Yötä oltiin firmojen pihoilta, joista jatkettiin ajoa aamulla. Nykyään yritysten pihoilta ei pääse tai niillä ei saa yöpyä.

Vuosaassa satama ja sitä ympäröivät alueet ovat perjantaina täynnä yhdistelmäajoneuvoja.

– Vuosaaren satama-alueella ei saa yöpyä. Sataman ulkopuolella on kaksi aluetta, joissa yöpyä voi, mutta iltakuuden jälkeen on arpapeliä, saako täältä parkkipaikkaa vuorokausilepoa varten. Siellä on aina porukkaa ja etenkin ulkomaalaisia kuljettajia todella paljon. Tänne ollaan onneksi kuulemma suunnittelemassa uutta, isoa taukoaluetta. Se tulee tarpeeseen.

Sataman sosiaalilitat suihkuineen löytyvät vie-reisestä Alepasta, joka oli aiemmin ABC-liikenneasema. Satama-alueella toimivat Suomen Merimieskirkko ja Merimiespalvelutoimisto tarjoavat kuljettajien käyttöön myös muun muassa nettikahvilan, kirjaston, virkistystilat, saunan ja pesutuvan.

Sunnuntaina tehdään eväät seuraavalle työviikolle

Jos vain mahdollista, Karhiaho välttää pääkaupunkiseudulla yöpymistä. Hän on ajaa vienti- ja tuontitavaraa ympäri Suomea Kuljetusliike VR Rantanen Oy:n leivissä. Työviikot kuluvat tien päällä ja alkavat aamukuudelta maanantaisin ja päättyvät perjantai-iltaisain, jolloin hän palaa perheensä luo Hämeenlinnaan.

– Elän itse eväillä. Sunnuntaina tehdään kotona todella paljon ruokaa, jota syön neljä päivää. Olen tottunut rytmittämään päiväni siten, että eväät ovat aina mukana. Jos vaikka lastatessa tulee viivästystä, on helppo syödä odotellessa, niin ei ainakaan nälkä harmita.

– Meidän firman isäntä on ajanut itsekin rekkaa, ja siksi meidän reissuautot on varusteltu hyvin. Niissä on mikrot, keuhvinkeittimet ja jääkaapit.

Perjantai-iltana kaikki lastit on kuljetettu määrän-päihinsä. Työviikko on paketissa ja hymy herkässä.

– Nyt pidän puolen tunnin tauon, ja sitten ajan kotiin. ●

Katriinantien rekkaparkin jatko aika katkolla

KATRIINANTIEN RASKAAN liikenteen yön yli-pysäköintipalvelualue eli Katriinantien rekkaparkki on suurin pääkaupunkiseudun raskaan liikenteen taukopaikoista: siellä on 61 pysäköintipaikkaa, joista 20 ruutua on pitkille, yli 20-metrille täysperäyhdistelmille ja 34,50-metrille HCT-täysperävaunuyhdistelmille.

Isolle taukoalueelle on ollut tarvetta. Siitä kertovat rekkaparkin luvut: yli 40 000 pysäköintitapahtumaa ja 5 200 rekisteröitynyttä kuljettajaa vajaan neljän vuoden aikana.

– Alueen käyttöaste on kasvanut 15 prosentilla per vuosi, vaikka parkkia ei ole markkinoitu mitenkään. Arkisin parkki on yleensä aivan täynnä, rekkaparkkia pyörittävä Lentopysäköinti P24 Oy:n yrittäjä **Jarno Kangas** kertoo.

Vantaan kaupunki on vuokrannut Helsinki-Vantaan lentoaseman luoteisreunan kupeessa sijaitsevan alueen tilapäiseksi raskaan liikenteen pysäköintialueeksi. Alueen palvelusopimus päättyy vuoden 2027 toukokuun lopussa ja vuokrasopimus vuoden 2028 lopussa.

Alueen jatko on auki.

– Katriinantien rekkaparkkia ei ole mahdollista muuttaa pysyväksi parkkialueeksi. Se on kaavoitettu vuoden 2022 yleiskaavassa yritysalueeksi, liikennesuunnittelupäällikkö **Markus Holm** Vantaan kaupungilta sanoo.

Lisävuosia rekkaparkki todennäköisesti saa. Vantaa, Helsinki ja Espoo ovat näyttäneet jatkolle vihreää valoa, mikäli kustannukset jaetaan valtion kanssa tämänhetkisen sopimuksen ta-paan.

– Voimassa olevaan palvelusopimukseen ei ole kirjattu jatko-optiota, ja siksi parhaillaan selvitetään, onko nykyistä sopimusta mahdollista jatkaa vuoteen 2032 hankintalain puitteissa. Sen jälkeen alueen jatko kilpailutetaan normaaliin tapaan. Mikäli nykyisopimuksen jatkaminen ei ole mahdollista, kilpailutetaan alue jo kesäkuusta 2027 eteenpäin, liikennejärjestelmäasiantuntija **Mikko Tauriainen** Uudenmaan elinvoimakeskuksesta sanoo.

Katriinantien rekkaparkin jatkorahoituksesta ei ole vielä päätetty.

– Uskon, että rahoitus saadaan tämän vuoden aikana, ehkä jo ennen kesälomaa. Raskaan liikenteen pysäköintipaikkojen täytyy pysyä pääkaupunkiseudulla vähintään samalla tasolla kuin nyt siihen asti, kunnes Klaukkalaan suunniteltu raskaan liikenteen palvelualue valmistuu vuoteen 2032 mennessä, Tauriainen lisää.

Nurmijärven Klaukkalaan, 11 kilometriä Kehä III:lta pohjoiseen valtatie 3:n ja maantie 152:n eritasoliittymän yhteyteen on tulossa raskaan liikenteen pysyvä palvelualue, jonne tehdään noin 80 pysäköintipaikkaa. Rakentamista ei ole vielä aloitettu eikä asemakaavaa tehty. Tiesuunnitelma on valmis.

AKT:n työsuojelutoimitsija **Pasi Ritokoski** ei ole varma, auttaako tuleva Klaukkalan parkkialue kehätietä pitkin ajavia kuljettajia, kun Katriinantien rekkaparkki lopettaa.

– Klaukkalan alue tulee palvelemaan pohjois-etelä-suunnassa ajavia, mutta ei länsi-itä-suuntaan ajavia. Heille Klaukkalassa käynnistä tulee äkkiä 40 minuuttia lisäaikaa ja yli 20 kilometriä, joista kukaan ei maksa. ●

↑ Onko asiat hoidettu niin hyvin, että ihmiset kuvittelevat kaiken sujuvan tulevaisuudessa kuten ennenkin. Pitäisi kuitenkin olla itsekin aktiivinen, Kari Wallenius toivoo myös nuoria mukaan toimintaan.

↑ Sataman luottamusmiessporukka tukee toisiaan erilaisissa vastantulevissa tilanteissa, kiittelee Janne Mild.

Me sataman luottikset pidetään yhtä

Viitisenkymmentä ahtausalan luottamusmiestä kokoontui Hakaniemeen tes-koulutukseen. Tärkeässä roolissa oli myös verkostoituminen ja toisten luottamiesten tapaaminen.

TEKSTI **Hannele Hanhikorpi** KUVAT **Sini Silvàn**

Kaksipäiväisessä tes-koulutuksessa ohjelmassa olivat niin ajankohtaiset työmarkkinauutiset, lakimuutokset kuin keskustelu vahvuuslaskennasta.

Oy M. Rauanheimon pääluottamusmies, **Janne Mild**, on tehnyt Kokkolan satamassa töitä jo 20 vuotta. Mildin isälläkin oli 37 vuoden työputki ahtausalalla.

Mild kiittelee työehtosopimuksen vahvuuslaskentapykälää, sillä alalle tullaan usein tilapäistöiden kautta. Hän oli itsekin kesätöissä tilapäisenä ahtaajana jo 1990-luvulla ennen armeijaan menoa.

– Pari kertaa vuodessa määrä tarkistetaan ja jos on vaikka puolikaskin ukko ”liikaa”, niin sitten vakinaistetaan yksi, kuvailee Mild.

Kokkolan satamassa tilanne vaikutti hyvältä alkuvuodesta 2022. Venäjän hyökkäys Ukrainaan pysäytti ison osan transito- eli kauttakulkuliikenteestä. Sen jälkeen on kärsitty kahdet irtisanomiset ja kolmet lomautukset.

– Maan hallituksen heikennykset tuntuvat Kokkolassa työttömyyden kautta. Ansiosidonnaisen porrastaminen on näkynyt konkreettisesti työttömien arjessa. Ja suojaosan poisto ei ainakaan helpota töiden vastaanottoa, Mild tiivistää.

Pelko työpaikan menetyksestä on yhteinen

Satamat ovat erilaisia, pelot yhteisiä. Paperin vienti on pudonnut ja sen myötä väki satamassa puolittunut. Rauman satamaan ei Venäjän hyökkäyssota ole vaikuttanut, kertoo Euroports Rauma Oy:n pääluottamusmies **Kari Wallenius**.

– Sen sijaan Lähi-Idän tilanne on näkynyt siinä, että jokin puutavarakontti on jouduttu purkamaan takaisin, kun sitä ei voitukaan lähettää sinne Hormuzinsalmelle, kuvailee Wallenius.

Myös Kari Wallenius kiittelee työehtosopimuksen pykälää, millä rajataan määräaikaisten käyttöä, mutta moittii Suomen hallituksen tekemää suojaosan poistoa.

– Valtavasti näkyy suojaosan poisto tilapäisten ahtaajien kohdalla, kun heidän ei kannata tulla enää töihin. Pieni ansio leikkaa työttömyysturvaa ja sitten joutuu odottelemaan pitkään, että lasketaan päivärahat uudelleen. Se ei kannusta tilapäistyöhön, toteaa Wallenius.

Walleniuksen työura on kestänyt Raumalla jo 34 vuotta, pääluottamusmiehenä hän on muiden luottamustehtävien jatkoksi ensimmäistä kauttaan.

– Kai se on jonkinlainen halu vaan hoitaa asioita, mikä sai mukaan. Ehkä alkuun se, ettei kukaan oikein tuntunut tietävän 5-vuoroasioista mitään, lähdin sitten niitä hoitamaan, kertoo Wallenius.

Palkinto tulee, kun saa asiat kuntoon.

– Kyllä se ihmisten kanssa touhuaminen ja hyvä mieli siitä, että saa jonkun asian maaliin, työntekijät ovat tyytyväisiä ja neuvottelut sujuneet hyvin, on se paras palkinto. Me sataman luottikset pidetään yhtä, sanoo Mild. ●

Lue pidempi juttu verkkolehdestä akt.fi/akt-lehti

Tässä kolumnisarjassa voit kurkistaa yhden suomalaisen huippuasiantuntijan näkökulmiin Suomen talouteen liittyvistä ilmiöistä.

Valtioiden tärkein pääoma ovat ihmiset

Työttömien määrä Suomessa on huolestuttavan suuri. Siksi viime aikoina tilannetta on verrattu 1990-luvun pitkään ja syvään lamaan, jolloin lopputuloksena oli melkein yhtä suuri joukko työttömiä kuin meillä on nyt. Vaikka emme ole kyntäneet yhtä syvällä lamassa, työttömyys on silti kasvanut korkeisiin mittasuhteisiin.

Näillä kahdella ajankohdalla ei ole juuri mitään muuta yhteistä kuin työttömien määrä. Suomi oli 1990-luvulla todella pulassa pienenä kansakuntana, kun yrityksiä meni nurin kuin heinää pitkään jatkuneen korkeasuhdanteen jälkeen. Vauhtiin lähtenyt hintojen nousu ja korkojen nousu hukkutteli ulkomaisten pitkäaikaisten valuuttaluottojen nostoon. Ja kun markka yhtäkkiä devalvoitiin, velallisten lainanhoitokyky romahti. Monet yrittäjät ja kotitaloudet menettivät kaiken, ja jäivät vielä velkaakin. Suomen talouden nousuun eivät luottajatkaan tahtoneet uskoa, joten valtionkin oli vaikea saada luottoa ja velaksi saatu raha oli ainakin hyvin kallista.

NYT ELÄMME VAURAAMASSA, mutta niin monin verroin epävarmemmassa maailmassa kuin 30 vuotta sitten. Kriisit iskevät talouteen toinen toisensa perään maamme ulkopuolelta. Useimmiten ne ovat koko maailmaa koskettavia. Emmekä pysty vaikuttamaan niihin juuri mitenkään. Olemme kriisien vastaanottajina ja reagoimme jäljestä päin seurauksiin. Toisaalta nyt kuulumme myös Euroopan unioniin ja puolustusliitto Natoon. Liittoutu-

mat tuovat turvaa ja kompensoivat pienuuttamme, mutta toisaalta jäsenyys maksaa ja säännöt vastuulle ja velvoitteille sitovat yli kansallisen lainsäädäntömme.

PITKÄN JA MUTKIKKAAN HISTORIAMME opettamana meille pitäisi kertyä viisautta kohdata erilaisia kriisejä ja jopa vahvistaa itseämme tule-

Jokainen tämän pienen kansan yksilö on liian tärkeä hukattavaksi.

vien tapahtumien varata. Miksi me olemme paljon parempia kertomaan muille maille mitä niiden pitäisi tehdä, mutta omissa asioissa olemme joko passiivisia tai itsetyytyväisiä?

Kehittyvissä maissa tärkeintä on kouluttaa kaikki lapset ja nuoret ja nostaa kansan sivistyksen tasoa, jolloin voidaan luoda edellytykset demokratian vahvistumiselle ja kansan hyvinvointi ja vauraus voivat kasvaa. Vain sitä kautta voidaan taistella köy-

ELINA PYLKKÄNEN
alivaltiosihteeri
työ- ja elinkeinoministeriö

hyyttä, korruptiota, väkivaltaa, rikollisuutta sekä autokratiaa vastaan. Toisin kuin demokraattisissa järjestelmissä, autokratiassa päätösvalta on keskitetty yhdelle johtajalle tai pienelle eliitille.

KOSKA TIEDÄMME HYVÄN yhteiskunnan toteutumisen edellytykset, meidän on varjeltava omaamme ja turvattava juuri nämä asiat omassa kansakunnassamme. Lastemme koulutus ja osaaminen ovat heikentyneet koko 2000-luvun mittausten mukaan. Kaikki eivät osaa laskea ja lukea peruskoulusta päästyään. Silloin ei myöskään ammattiin kouluttautuminen ole enää helppoa, jolloin syrjäytymisriski kasvaa. Meillä on tällä hetkellä 52 000 alle 25-vuotiaasta nuorta, jotka eivät ole työssä, opiskelemissa tai työvoimapaalvelujen piirissä.

Tilastokeskuksen laskelman mukaan alle 18-vuotiaista lapsista noin 14 prosenttia on köyhyys- tai syrjäytymisriskissä. He elävät perheissä, joissa toimeentulo on tiukkaa. Lukumääränä se tarkoittaa 146 000 suomalaista lasta, jotka saavat heikomman alun elämälleen. Kun tiedämme, että väestömme ikääntyy ja ikäluokat pienenevät, herää kysymys miten meillä on tällaiseen varaa. Sillä paljon suurempia ongelmia on tiedossa, jos emme saa pysäytettyä tätä kehitystä. Köyhien maiden ongelmat aiheutuvat pitkälti nimenomaan koulutus- ja työmahdollisuuksien menettämisestä.

Valtiomme on ikuinen ja sukupolvien kierto katkeamaton. Jokainen tämän pienen kansan yksilö on liian tärkeä hukattavaksi. ●

AKT:n Kesäpäivien järjestäjät jo starttiviivalla

AKT:n Kesäpäivien 8.–9. elokuuta ilmoittautuminen on jo hyvässä vauhdissa ja järjestävät osastot täysi touhu päällä. Elokuussa Hiekkaharjun liikuntapuistossa sitten tapahtuu: on rantalentistä, yleisurheilulajeja ja köydenvetoa. Sitä odotetaan jo!

TEKSTI Sini Silvän KUVAT Kimmo Brandt

Hiekkaharjun liikuntapuistossa on liki kisatunnelma, vaikka paikalla ovat vasta järjestävien osastojen aktiivit. Selkäpuolelta CREW-merkinnällä varustetut oranssit t-paidat ovat myös kisoissa järjestäjien päällä. Koska Vantaalla AKT:n kesäpäivillä liikutaan julkisilla, on tämä järjestävien osastojen miehistö valmis opastamaan, millä bussilla pääsee kisapaikoille.

– Sokos Hotel Flamingosta pääsee kisapaikalle parhaiten runkolinjabusilla 570, Jani Hartikka kertoo.

Hän on itse asiassa paras kertoamaan, sillä ajaa itse tätä runkolinjaa.

– Totta kai on kivaa saada AKT:n porukkaa kyytiin, Vantaalla on laadukas joukkoliikenne. Nämä runkolinjabusit kulkevat 24/7 viidentoista minuutin välein. Sisään pääsee kaikista ovista, matkan voi maksaa pankkikortin lähimaksulla, Hartikka vinkkaa.

Hän muistuttaa, että jos lataa puhelimeen HSL sovelluksen, sinne voi laittaa matkan alku- ja loppupisteen ja saa reittiohjeen myös sieltä.

Hartikka on kisoissa yhteyshenkilönä yleisurheilun osalta. Yleisurheilun

käytännön kisajärjestelyn hoitavat yhteistyökumppanit Kenttärheilijat 58 ja Rekolan Raikas.

– Tapahtumaan odotetaan noin tuhatta viittäsataa AKT:n jäsentä, Juha-pentti Saarela ynnää.

Kolmen osaston urakka

Tapahtumaa järjestävät porukalla Helsingin Autoalantyöntekijät os. 007, Helsingin Ahtaustyöntekijät os. 131 ja Helsingin Seu-

dun Linja-autohenkilökunta os. 009.

Tapahtumien keskuksena on Hiekkaharjun kentän lisäksi Break Sokos Hotel Vantaa. Majoituksia on myös Break Sokos Hotel Flamingossa.

Ilmoittautumisaika päättyy 29. toukokuuta eli tämä päivämäärä kannattaa pistää muistiin. Kaikki osoitteet ja eri lajien alkamisajat sekä tapahtumapaikat kannattaa tarkistaa AKT:n verkkosivujen tapahtumista. Tilausajopaikkojen park-

kipaikoista tulee infoa myöhemmin. Jakoon paikan päällä tulee myös kesäpäivien oma ohjelmalehtinen.

Ajotaitokisoilla varhainen startti

Pääkisäpäivä on lauantai 8. elokuuta. Ensimmäisenä ovat tulossa ajotaitokisan osallistujat kirjallisissa kokeissa, jotka alkavat aamukahdeksalta Scanian kuppilassa. Kisa käydään Varian harjoitusalueella Vantaan Tulkintiellä.

Myös Sokos Hotel Vantaalla aloitetaan aamuyhdeksältä Darts-kisalla, jousiammunnalla, jossa itse jousi on fyysinen, mutta taulu virtuaalinen sekä Virtual Grand Prix -ajokilpailulla. **Sami Kokkonen** kertoo, että kisoihin on haluttu saada uusia lajeja, koska mukaan halutaan myös nuoria. Hotelli on tapahtumapaikkana myös iltapäivän karaokekisalle sekä iltajuhlalle.

Virallinen ja odotettu avajaishetki on kuitenkin Hiekkaharjun liikunta- puistossa kello kymmeneltä, kun liiton puheenjohtaja avaa kilpailut. Hiekkaharjun kentällä yleisö voi seurata niin yleisurheilulajeja, rantalentistä eli beach volleytä, mökkitikkaa sekä aina niin jymäkkää lajia, köyden vetoa.

Yleisurheilussa juostaan satasta, hypätään pituutta ja työnnetään kuulaa.

– Osastojen välisen ruotsalaisviestin osuudet ovat 100 metriä, 200 metriä, 300 metriä sekä 400 metriä.

Maastojuoksumatkan pituuden ratamestari päättää myöhemmin, **Janne Nikama** kertoo.

Iltajuhlaan ja jatkoille rannekkeella

Hotellissa tarkoitus on jakaa iltajuhlarannekkeet paikkansa varanneille hotellin vastaanotosta osastoittain kirjautumisen yhteydessä. Rannekkeella on pääsy Tulisuu delma ravintolaan.

– Siellä katsotaan, kuka on kuka, **Jape Lovén** tuumii.

Virallisen juhlan jälkeen ovat yhteiset jatkot Vauhti kiihtyy -festivaalien kanssa ja sisäänpääsy samalla rannekkeella.

– Järjestämisessä on paljon hommaa ja liikkuvia osia. Tapahtuma ei synny itsestään, **Roosa Raute** kertoo.

Jape Lovén muistuttaa, että Kesäpäivien tarkoitus on koota ihmisiä yhteen, verkostoitua ja tavata uusia ihmisiä.

– Kisoissa on toki myös historia-aspekti, ne ovat jatkuvuutta liiton toiminnassa, JP Saarela täydentää.

– Olisi kivaa, että kisoihin tultaisiin urheilemaan, **Jukka Parkkima** kommentoi. Ihmiset voivat haastaa kisoissa itseään myös fyysisesti. ●

Vaasan Kuljetustyöntekijät ry os.o8o järjestää

AKT:n Kuorma- autopäivät Vaasassa

AJANKOHTA: 19.–20.9.2026

PAIKKA: Hotel Vallonia, Keskustie 3, 65610 MUSTASAARI

Ammattialapäivät on tarkoitettu kuorma-autoalalla työskenteleville jäsenille

ILMOITTAUTUMINEN: Ilmoittautuminen maanantaihin 31.8. mennessä

Ilmoittautumiseen pääset tästä:

https://www.lyyti.in/K_A_PAIVAT_VAASA_2026

Paikkoja on varattu 80:lle ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Ammattialapäivät avataan lauantaina klo 9.00 ja tilaisuus päättyy sunnuntaina klo 13.00

Kokouspaketti majoituksineen, valitaan ilmoittautumisen yhteydessä.

Varmistathan omalta ammattiosastoltasi kulujen korvauksen.

1 yön kokouspaketin hinta (la-su)

Hinta/osallistuja 1hh 174 €

Hinta/osallistuja 2 hh 132 €

2 yön kokouspaketin hinta (pe-su)

Hinta/osallistuja 1hh 279 €

Hinta/osallistuja 2hh 194 €

Kuorma-autopäivien ohjelma ja aikataulu tarkentuvat myöhemmin. Ilmoittautumisen yhteydessä saat tarkemman ohjelman.

LISÄTIETOJA:

Olli-Matti Damski, Vaasan kuljetustyöntekijät ry puheenjohtaja
040 5413 794 tai vaasankuljetustyontekijat@gmail.com

Länsi-Suomen aluetoimitsija
Tuulikki Aikio 0400 762 689 tai
tuulikki.aikio@akt.fi

Tervetuloa Vaasaan!

Bussikuskien 8 miljoonan euron vessatauot nousivat tapetille Turussa

Bussikuskien vessatauoista tuli päivänpolitiikkaa Turussa. Työtä parempien vessojen ja eteen on tehty pitkään.

TEKSTI JA KUVAT **Mikko Perttunen**

Paikallisliikenteen linja-autonkuljettajien vessatauoista on väännetty vuosikaudet ellei vuosikymmenet. Alan työehtosopimus määrää, että kuljettajan on päästävä vessaan vähintään neljän tunnin välein.

– Kertoo paljon asenteista, että niinkin perusasiasta kuin vessassa käymisestä täytyy säätää työehtosopimuksessa, Turun seudun linja-autohenkilökunnan puheenjohtaja **Mikko Ahomäki** toteaa. – Pitäisi osata ajatella sitä kautta, että bussia ajaa aina ihminen, hän jatkaa.

AKT toteutti viime vuonna jo toista kertaa paikallisliikenteen kuljettajille kyselyn vessa-asioista, ja kun vielä vuonna 2024 tilanne oli kyselyn mukaan se, että 51 prosentilla paikallislii-

kenteen kuljettajista ei ollut tällaista mahdollisuutta lainkaan, oli osuus viime syksynä tippunut onneksi 34 prosenttiin.

Turussa kuljettajien vessatauoilla miljoonien hintalappu

Turussa asia nousi poliittiseen keskusteluun, kun kaupunginvaltuutettu **Anna Mäkipää** (vas.) jätti tammikuussa 2025 Turun kaupunginvaltuuston kokouksessa aloitteen Turun seudun joukkoliikenteen Föli-kuljettajien vessatilanteen parantamiseksi.

Lopullinen vastaus aloitteeseen saatiin vasta tänä vuonna, sillä kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi. Vastausta täydennettiin muun muassa huomiolla, että liikennöitsijät ovat vastuussa työntekijöihin liittyvistä lakisääteisistä velvoitteista.

Vastauksen mukaan tilaaja ei voi suunnitella aikatauluja sen mukaan, että niissä olisi huomioitu esimerkiksi vessakäynnit. Tämä olisi mahdotonta jos senkin vuoksi, että varsinaiset työvuorot suunnitellaan liikenteen tuottava yritys, ja vain nämä yritykset tietävät, millaisia työvuoroja heidän kuljettajansa tekevät.

Turku teki myös hypoteettisen laskelman siitä, kuinka paljon kuljettajien säännöllisten vessataukojen lisääminen aikatauluihin kustantaisi: Siinä pääteasemille suunniteltiin viiden minuutin tauko, ja kaupunki kokonaiskustannusten nousevan noin 8 miljoonaan euroon vuodessa.

Laskukaavan taustalla on se, että mikäli arkivuorokaudessa ajetaan noin 4 500 lähtöä, maksettaisiin jokaiselta vuorokaudelta korvausta 375 ylimääräisestä tunnilta. Tämän lisäksi tarvittaisiin lisää autoja ja kuljettajia liikenteeseen.

↑ Erityistä luksusta kuljettajien vessat eivät ole, mutta pahin tilanne on nyt ohi.

↑ – Pidän tilannetta vessojen suheen tällä hetkellä aika kohtuullisena. Mitään räikeitä tapauksia ei oikeastaan ole viime aikoina ollut, vaikka toki yksittäisiä puutteita voi joku huomata, Mikko Ahomäki kertoo.

– Vaikka se maksaisi kuinka paljon, niin on muistettava, että niin kauan kuin autoja ajavat ihmiset, tämän täytyy järjestyä, Ahomäki muistuttaa.

Kaupunki totesi, ettei Föli pystyisi myöskään optimoimaan suunnittelussa kuljettajien työvuoroja, koska se ei lähtökohtaisesti tee työvuorosuunnittelua tilaaja-tuottajamallissa.

Kaupungeja ja kuntia tarvitaan yhteistyöhön

Työturvallisuuslain perusteella vessatauot ovat työn-

antajan eli liikennöitsijän vastuulla, mutta työpäivän aikana ei lähtökohtaisesti käydä varikolla. Toisaalta työnantaja ei voi tuosta vain rakennuttaa vessoja pääte pysäkeille.

– Siinähan ei ole mitään epäselvää, että wc-mahdollisuudesta huolehtiminen on työnantajan vastuulla. Vessojen järjestäminen on kuitenkin käytännössä mahdotonta, jos kaupungeja ja kuntia ei saada mukaan, AKT:n toinen varapuheenjohtaja **Niko Blom** muistuttaa.

Viime keväänä Föli-kunnat omistivat 35 kuljettajavessaa. Suunnitteilla oli tuolloin näiden lisäksi viisi uutta vessaa. Lisäksi Fölin kuljettajilla on sovitettu oikeus hyödyntää myös julkisia yleisövessoja, joita on noin 15.

– Liikennöitsijä maksaa sitten puolestaan vesson käytöstä aiheutuvat kulut, Ahomäki selittää.

Turussa on hiljattain toteutettu mittava runkolinjauudistus, joka astui voimaan viime heinäkuussa. Se lisäsi julkista liikennettä 20 prosentilla, ja Fölillä tehtiinkin viime vuonna ennätykselliset yli 28 miljoonaa matkaa.

Pääte pysäkit ovat runkolinjauudistuksen jälkeenkin pysyneet Turussa pääosin samoina. Vessakäyntiin on kuitenkin löydyttävä myös aika ja paikka. Ajosarjoja on kymmeniä tai satoja, ja ne muuttuvat usein.

– Vessan ja tasausajan on oltava samassa paikassa. Esimerkiksi aiemmin Varissuo-Pansio-linjalla Varissuon päässä oli vessa, mutta tasausaika oli Pansiossa, Ahomäki kertoo.

– Suunnittelussa pyritään tietysti ottamaan huomioon, että vessassa käyntiin löytyy aika. Mutta olemme kyllä muistuttaneet, että vessaan mennään silloin kun on mentävä, hän jatkaa.

Työtä on tehty pitkään

Ahomäki kertoo, että Turussa on vuosikaudet tehty töitä bussikuskien vessataukoprobleeman selättämiseksi.

– Paljon on tarvinnut peistä taittaa, ennen kuin tilaaja on tämän asian tärkeyden ymmärtänyt, Ahomäki sanoo.

Hän kertoo, että tilaajan kanssa istutaan saman pöydän ääreen pari kertaa vuodessa, ja vastapuolella kyllä tiedetään, että nämä asiat nostetaan aina uudestaan ja uudestaan pöydälle, jos hommat eivät ole kunnossa.

Tuloksia saadaan monen rintaman yhteistyöllä

Vaikutustyötä tehdään myös valtakunnallisesti. AKT tapaa aktiivisesti päättäjiä niin valtakunnallisella kuin paikallistasolla.

– Tehokkainta mielestäni onkin, että asiaa ajetaan eteenpäin monella rintamalla, ja mukana ovat niin paikallinen osasto, liitto kuin työnantajaliittokin. Kuntien ja kaupunkien tietoisuutta on lisätty ja ymmärrys pikkuhiljaa paranee. Joka paikassa ei ehkä ole vielä noteerattu, kuinka vaikeaa liikennöitsijän on järjestää tämä, Blom sanoo.

Esimerkiksi Lahti ja Oulu ovat malliesimerkkejä siitä, mitä vaikuttamisella voi saada aikaiseksi. Näissä muutokset on saatu aikaan juuri sekä AKT:n osastojen että poliitikkojen kautta.

– Helsingin seudulla asiat ovat toimineet jo pidempään kohtuullisesti. Avainasemassa on yhteistyö. Alueella on säännöllisesti kokoontuva ryhmä, joka käy järjestelmällisesti läpi havaittuja puutteita, Blom sanoo. ●

Pelin tiimellystä.

Inkoo salibandy mestariksi

Inkoo vei ultrajännän salibandyfinaalin 4–3 Kuopiota vastaan. AKT:n perinteisestä mestaruudesta taisteli kahdeksan salibandyjoukkuetta.

TEKSTI JA KUVAT **Hannu Tuovinen**

Kroppa kulkee täysillä. Sitähän se on kuin ajossakin, on kiihdytyksiä ja jarrutuksia.

Näillä varsin osuvilla ilmauksilla kuvaili AKT:n salibandy-mestaruusturnauksen aloittajais-tunnelmaa järjestelyjä mallikkaasti vetänyt **Mika Hakkarainen**.

Mestaruustavoitteluun ilmoit-tautuneita joukkueita oli kahdeksan kahdessa alkusarjassa. Viisitoistami-nuuttisia alkuerien otteluita pelattiin

kahdessa sarjassa, minkä jälkeen kak-si parasta ratkoivat pääsystä kultaotte-luun vai ”jätkö pronssimatsiin”. Lop-puvääntöön selvinneillä oli tiedossa hakisempi urakka, kun pelaika tup-lattiin 2 x 15 minuuttiin.

Vaihtopenkeillä tuskailtiin, lihas-kipeyttä ilmeni. Oli maitohappoja tai ei, semifinaalit piti pelata ja lopulta pronssista pelaisivat AKT:n Jyväsky-län osasto 008 ja Porin Autoalantyon-tekijät, osasto 060. Kirkkaimman pokaalin ratkaisisivat AKT:n Kuopi-

on osasto 016 ja Inkoon ahtaajat-Ingå Stuvare osasto 138.

Pronssin vei Jyväskylä puhtaasti 7–2.

Mutta se finaali! Se oli kuin mistä tahansa ammattilaisarjojen pelistä, jääkiekossa tai jaliksessa. Kovaa vään-töä nurkissa ja maalin edustalla, äkkiä toinen johtaa ja toinen jahtaa. Eka erässä itsetuntoinen Kuopio leipoi maaleja ja tauolle mentiin 3–0 savolaisjohdossa.

Vedonlyönnissä kuopiokortin pelaajat saattoivat olla jo melko var-

moja, mutta mutta... Kuopiolaiset ehkäpä tuudittautuivat ”siihen pe-rinteiseen hyvään oloon”. Tai ehkä loppui kertakaikkiaan puhti ja voi-ton vei unohdus, että piruvie pitäisi jaksaa jäljellä olevat 15 minuuttia. Inkoolaisilla puolestaan oli luultavasti vain neljä maalintekopaikkaa mutta ne satamatyön taitajat käyttivät sata-prosenttisesti. Syntyi kolme maalia kolmen minuutin välein ja inkoolais-vauhtinen hyökkäysdraivi tuuppasi sen tärkeimmän, voittomaalin 4–3!

↑ Inkoon kultajoukkue voitti finaalissa Kuopion 4-3.

↑ Aloitus on tärkeä.

← Kuopion Janne Korhosen maalijyvä toi joukkueen hopealle.

Kuopion aikalaisikään ei kääntänyt tilannetta.

Erotuomari **Teppo Kilpiön** kuvaama harraste-salibandyyn luonne näytti luonteensa finaalin kiperien hetkien jälkeen. Tunteet pysyivät hallinnassa ja vaikka pelattiin tiukasti, niin silti tärkeintä oli rento meininki ja vastustajan kunnioittaminen. Ottelu päättyi reiluun käteilyyn, vaikka turnauksen aikana tunteet välillä olivat läikähtäneetkin!

AKT:n Jyväskylän ja Ympäristön linja-autohenkilökunta osasto 045:n isännöimässä liiton salibandyturnauksessa mukana olivat myös Haminan ahtaustyöntekijät, osasto 136, Lahden Autoalan Työntekijät, osasto 003 sekä Tampereen Seudun Linja-autohenkilökunta, osasto 006. Turnaus pelattiin lauantaina 21. maaliskuuta Hirviareenalla Laukaan Lepävedellä. ●

AKT moto26

AKT:n jäsenten oma kokoontumisajo
29.–30.8.2026 Koskenkylän vanhalla koululla,
Loviisantie 1328, Loviisa.

Ilmoittautuminen 9.8. mennessä.

Osallistujamäärä on rajallinen. Nopeimmille sisämajoitusmahdollisuus.

Osallistumismaksu 60 €/hlö, sisältäen makuupaikan luokkahuoneessa tai telttapaikan, lauantaina lounaan, iltamakkarat, elävää musiikkia ja saunan paljuineen sekä sunnuntaina aamupalan.

Lisätiedot: <https://akt.fi/tapahtumat/aktmoto26/>

AKT:n lomapaikkojen vuokraus jäsenistölle syyskaudella 29.8.-19.12.2026

RUKAN TALVIHOVI, Ukkoherantie, Talvijärvi, las-kettelurinteiden lähellä. 83 m², paritalo, kaksi kerrosta, tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+4), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

KUUSAMON VALLIONIEMI, Kemijärventie 499, Kitkajärven rannalla, n. 25 km Rukan rinteiltä. 100 m², makuutilat 5:lle (2+2+1) + parvi, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Vallioniemeen ei saa viedä eläimiä.

SAARISELÄN KIILOKALTIO, Kiilopään tunturikeskuksen lähellä, 16 km Saariselältä ja 46 km Ivalosta. 80 m², tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+4) + parvi ja 100 m², tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+4) + parvi, paritalo, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet.

SAARISELÄN KAUNISHOVI, Kaunispään etelärinteellä, pari kilometriä rinteiltä. 160 m², paritalo, kaksi kerrosta ja iso parvi, tupakeittiö, makuutilat 12:lle (2+1+1+parvi), sauna, takkahuone, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

LEVIN NELJÄTUULTA, Sirkassa, Neljäntuulen tien ja Rakkavaaran tien risteyksessä, pari kilometriä hotelli Levitunturilta. 50 m², paritalo, tupakeittiö, makuutilat 6:lle, joista 4 parvella, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi.

LEVIN KÄTKÄHOVI, Kätkäntie 13, pari kilometriä hotelli Levitunturilta. 85 m², paritalo, kaksi kerrosta, tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+2+2), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Kätkähoviin ei saa viedä eläimiä.

YLLÄKSEN LOMAHOVI, Hiihtäjätie 2, Ylläsjärvi. 104 m², kolme huoneistoa, kaksi kerrosta ja parvi, tupakeittiö, makuutilat 8:lle (2+2+parvi), sauna, takkahuone, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Huoneistot eivät sovellu liikuntarajoitteisille. Yhteen huoneistoista ei saa viedä eläimiä.

PUNKAHARJUN TUUNAANTUPA, Punkaharjun lomakeskuksessa, Kesämaan lähellä, Savonlinnasta 27 km. 35 m², paritalo, tupakeittiö, makuutilat 4:lle, sauna.

HIMOKSEN JUHLAHOVI, Golfarinkunnas 1 A, Jämsä. 69 m², paritalo, kaksi kerrosta, makuutilat 6:lle (2+2+2), tupakeittiö, sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Juhlahoviin ei saa viedä eläimiä.

TAHKO BLACK SUITE, Keitaankatu 12, Tahkovuori. 117 m², huoneisto, tupakeittiö, makuutilat 6:lle (2+2+2), sauna, pyykin- ja astianpesukoneet, kuivauskaappi. Huoneistoon ei saa viedä eläimiä. Lomapaikkoja vuokrataan vain AKT:n jäsenille eikä niitä saa luovuttaa ulkopuolisen käyttöön.

Syyskauden hakemukset 31. toukokuuta mennessä. Jos samalle viikolle on useampia hakijoita, suoritetaan arvonta, jonka jälkeen hakijoille lähetetään tekstiviesti. Ensikertalaiset ovat etusijalla. Vapaaksi jääneitä viikkoja voi varata varauskalenterista.

Vuokra-aika on pääsääntöisesti viikko lauantaista lauantaihin, Himoksella ja Tahkolla viikko maanantaista sunnuntaihin. Merkitse hakemukseen toivomasi lomapaikka ja lomaviikko; voit laittaa useampia vaihtoehtoja.

Lomapaikkahakemus täytetään verkkosivujen kautta, akt.fi/jasenelle/palvelut-ja-edut/lomapaikat/

Hinnat syyskaudella:

Vallioniemi, Kaunishovi ja Lomahovi 470 €/viikko
Kätkähovi, Talvihovi ja Kiilokaltio 430 €/viikko
Neljä tuulta 390 €/viikko
Tuunaantupa 290 €/viikko
Juhlahovi 420 €/viikko
Tahko Black Suite 600 €/viikko

Semesterställen som AKT:s medlemmar kan hyra under höstsäsongen 29.8.-19.12.2026

TALVIHOVI I RUKA, Ukkoherantie, Talvijärvi, invid slalombacken. 83 m², parhus, två våningar, stugkök, sovplatser för 8 (2+2+4), bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp.

VALLIONIEMI I KUUSAMO, Kemijärventie 499, vid Kitkajärvi, cirka 25 km från Ruka slalombacken. 100 m², sovplatser för 5 (2+2+1) + loft, bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Vallioniemi.

KIILOKALTIO I SAARISELKÄ, nära Kiilopää fjällcenter, 16 km från Saariselkä och 46 km från Ivalo. 80 m², stugkök, sovplatser för 6 (2+4) + loft och 100 m², stugkök, sovplatser för 8 (2+2+4) + loft, parhus, bastu, tvätt- och diskmaskin.

KAUNISHOVI I SAARISELKÄ, på Kaunispäas sydslutning, ett par kilometer från backen. 160 m², parhus, två våningar och loft, stugkök, sovplatser för 12 (2+1+1+loft), bastu, brasrum, tvätt- och diskmaskin, torkskåp.

NELJÄ TUULTA I LEVI, i Sirkka, korsningen mellan Neljäntuulen tie och Rakkavaaran tie, ett par kilometer från hotelli Levitunturi. 50 m², parhus, stugkök, sovplatser för 6, av vilka 4 på loftet, bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp.

KÄTKÄHOVI I LEVI, Kätkäntie 13, ett par kilometer från hotelli Levitunturi. 85 m², parhus, två våningar, stugkök, sovplats för 6 (2+2+2), bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Kätkähovi.

LOMAHOVI I YLLÄS, Hiihtäjätie 2, Ylläsjärvi. 104 m², tre lägenheter, två våningar och loft, stugkök, sovplatser för 8 (2+2+ loftet), bastu, brasrum, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. En av lägenheterna hålls djurfri.

TUUNAANTUPA I PUNKAHARJU, i semestercentrum, i närheten av Kesämaa, 27 km från Nyslott. 35 m², parhus, stugkök, sovplatser för 4, bastu.

JUHLAHOVI I HIMOS, Golfarinkunnas 1 A, Jämsä. 69 m², parhus, två våningar, sovplats för 6 (2+2+2), stugkök, bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Juhlahovi.

TAHKO BLACK SUITE, Keitaankatu 12, Tahkovuori. 117 m², lägenhet, stugkök, sovplatser för 6 (2+2+2), bastu, tvätt- och diskmaskin, torkskåp. Djur får inte medföras till Tahko.

Semesterplatser hyrs ut bara till AKT:s medlemmar och de får inte ges vidare till utomstående. Ansökningar för höstsäsongen senast den 31 maj. Om det finns flera

ansökningar för samma mål avgör lotten och sökande får ett textmeddelande. I första hand hyrs semesterställen ut åt medlemmar som inte tidigare har hyrt ställen. Man kan boka övriga veckor från bokningskalendern.

Hyrestiden är vanligtvis en vecka från lördag till lördag, i Himos och i Tahko en vecka från måndag till söndag. Ange i din ansökan flera alternativa semesterställen, vilken vecka du helst vill hyra ställen och en alternativ tidpunkt.

På förbundets webbplats akt.fi/jasenelle/palvelut-ja-edut/lomapaikat/ finner du en elektronisk ansökningsblankett på finska.

Under höstsäsongen är priset:

Vallioniemi, Kaunishovi och Lomahovi 470 €/vecka
Kätkähovi, Talvihovi och Kiilokaltio 430 €/vecka
Neljä tuulta 390 €/vecka
Tuunaantupa 290 €/vecka
Juhlahovi 420 €/vecka
Tahko Black Suite 600 €/vecka

Vuosilomista

Vuosiloman ajankohta, vuosilomaa kuluttavat päivät ja vuosilomasta ilmoittaminen

- vuosiloman kesäloma osuus eli 24 päivää on annettava työntekijälle lomakautena 2.5.- 30.9. työnantajan määräämänä ajankohtana, 24 päivää ylittävä osuus 1.10- 30.4.
- työntekijöille on annettava mahdollisuus esittää mielipiteensä loman ajankohdasta
- lomapäiviksi luetaan kaikki arkipäivät, myös arkilauantait
- sunnuntaita, kirkollisia juhlapäiviä ja juhannusaattoa ei lueta lomapäiviksi
- vuosiloma on pääsääntöisesti annettava yhdenjaksoisena
- työnantajan on ilmoitettava vuosiloman ajankohdasta pääsääntöisesti kuukautta, mutta viimeistään kahta viikkoa ennen loman alkamista
- jo alkanutta vuosilomaa ei voi työnantaja yksipuolisesti keskeyttää

Vuosiloman pituus

- vuosiloman pituus riippuu työsuhteen pituudesta ja sen alkamisajankohdasta
- jos työsuhde on alkanut 1.4.2025 tai ennen sitä, niin lomaa on kertynyt 2,5 pv/kk, jos 1.4.2025 tai sen jälkeen, niin 2 pv/kk.
- lomaa kertyy täysiltä lomanmääräytymiskaudelta, joita ovat sellaiset kalenterikuukaudet, jona työntekijä on ollut työssä vähintään 14 päivänä, työpäivän pituudella ei ole merkitystä
- työntekijöille, jotka ovat työsopimuksensa mukaisesti työssä niin harvoina päivinä, ettei 14 päivän sääntö täyty, katsotaan täydeksi lomanmääräytymiskaudeksi sellainen kalenterikuukausi, jona työntekijä on ollut työssä vähintään 35 tuntia
- lomaa kerryttävät myös työssäolopäivien veroiset poissaolopäivät, joita ovat mm. sairaudesta, tapaturmasta, perheväpaista, lomautuksesta ja opintovapaasta johtuvat poissaolopäivät tiettyyn määrään saakka (vuosilomalaki 7 § työssäolon veroinen aika)
- sairauden tai tapaturman ajalta vuosilomaa kertyy enintään 75 työpäivän ajalta lomanmääräytymisvuodessa
- raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainvapaan ajalta vuosilomaa kertyy enintään 160 arkipäivän ajalta (hoitovapaalta ei yleensä kerry lomaa)
- lomautuksen ajalta vuosilomaa kertyy enintään 30 työpäivältä kerrallaan
- työntekijällä on oikeus vuosilomaa täydentäviin lisävapaapäiviin, jos hänen täydeltä lomanmääräytymisvuodelta ansaitsemansa vuosiloma alittaa 24 päivää sairauden tai tapaturman vuoksi

Loman siirtäminen työkyvyttömyyden takia

- jos työntekijä on vuosilomansa tai sen osan alkaessa synnytyksen, sairauden tai tapaturman vuoksi työkyvytön, loma on työntekijän pyynnöstä siirrettävä myöhempään ajankohtaan. Jos ilmoitusta ei tuolloin voida tehdä, se on tehtävä niin pian, kuin se on mahdollista.
- työnantajan on **työntekijän pyynnöstä** siirrettävä vuosilomaa, jos työntekijä sairastuu vuosilomansa aikana, **siirto alkaa vasta kuuden lomapäivän jälkeen** (eli enintään 6 päivää vuosilomaa palaa sairausloman alla)
- mikäli vuosilomaa on kertynyt enintään 24 päivää, vuosiloma siirretään ensimmäisestä sairauspäivästä alkaen
- työntekijällä on vastaavasti oikeus saada lomansa siirretyksi, mikäli loman tai sen osan alkaessa tiedetään, että työntekijä loman aikana joutuu sellaiseen sairauden- tai siihen rinnastettavaan hoitoon, jonka aikana hän on työkyvytön
- edellä mainitut loman siirrot edellyttävät aina työntekijän erillistä pyyntöä, pelkkä sairauslomatodistuksen toimittaminen ei ole siirtopyyntö

Työkyvyttömyyden vuoksi siirretyn loman antaminen

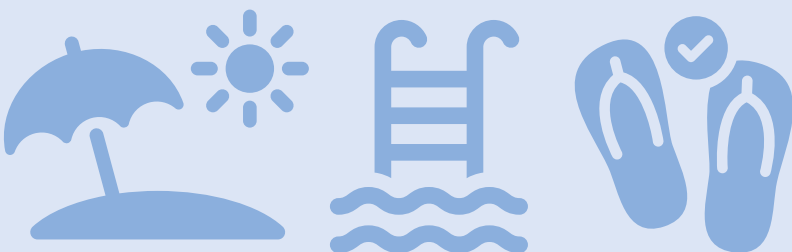
- työkyvyttömyyden vuoksi siirretty kesäloma on annettava lomakaudella ja talviloma ennen seuraavan lomakauden alkua
- jos tämä ei ole mahdollista, loma on annettava lomakautta seuraavan kalenterivuoden lomakauden aikana, viimeistään kuitenkin ennen kuin kyseinen kalenterivuosi päättyy
- työnantajan on ilmoitettava siirretyn loman ajankohta kahta viikkoa, tai
- jos tämä ei ole mahdollista, viimeistään viikkoa ennen loman alkamista

Vuosilomapalkka

- yleensä vuosilomapalkka on maksettava ennen loman alkamista (tarkista alan työehtosopimuksesta vuosilomapalkan maksumääräykset)
- työnantajan on annettava työntekijälle laskelma (= tilinauha), josta ilmenevät lomapalkan suuruus ja määräytymisperusteet.
- työntekijälle on annettava tarkemmat lomapalkan laskentaperusteet työntekijän erikseen niitä pyytäessä
- lomapalkan määräämiseen vaikuttaa palkanmääräytymisperuste eli se, onko työntekijä viikko-, 2-viikko- tai kuukausipalkalla vai tunti- tai urakkapalkalla

Lomaltapaluuraha tai lomaraha

- lomapalkan lisäksi maksetaan lomaltapaluuraha tai lomaraha ja se on yleensä puolet lomapalkasta
- lomaltapaluuraha maksetaan nimensä mukaan lomaltapaluun yhteydessä
- lomaraha maksetaan joko kokonaan tai ainakin osittain jo lomalle jäätessä
- molempien maksaminen edellyttää yleensä loman pitämistä sovittuna ajankohtana

Työehtosopimuksissa on vuosilomaan liittyviä määräyksiä eli kannattaa tutustua oman alan työehtosopimukseen sekä vuosilomalakiin Työehtosopimukset löytyvät AKT:n verkkosivuilta akt.fi/tyoehtosopimukset/

Lämmintä kesää!

Harri Pasanen

vanhempi neuvonantaja

Luottamusmiehen tärkein ominaisuus on kuuntelemisen taito

Kun Veijo Ruonala jätti pitkäaikaisen pääluottamusmiehen tehtävänsä Koiviston Auto Oulussa, Janne Meriläinen nappasi kapulasta kiinni. Molempien miesten kohdalla halu vaikuttaa asioihin tulee kotikasvatuksesta.

TEKSTI Kati Valjus KUVAT Mikko Törmänen

Kapulavaihto. Se tuntuu Veijo Ruonalasta, 63, hyvältä. Viimeisen vuoden aikana molemmat lonkat on leikattu ja se on pitänyt sisällään sairauslomia, joten virallinen eläkkeellejäämispäivämäärä Koiviston Auto Oulun linja-autonkuljettajana oli maaliskuussa. Pääluottamusmiehen kapula vaihtui tuolloiselle varapääluottamusmieheksi Janne Meriläiselle jo vuoden 2024 lopussa.

Ura on kunnioitettava: Ruonala aloitti Koskilinjat Oy:n palveluksessa vuonna 1987.

– Periaatteessa olen ollut samassa firmassa töissä ajamassa Oulun paikallisliikennettä melkein neljäkymmentä vuotta, firman nimi vain on vaihtunut, Ruonala virnistää.

Ennen kuljettajan uraansa Ranualta kotoisin oleva Ruonala oli muun muassa metsätöissä ja rakennushommissa. 19-vuotiaana Ouluun muuttanut mies meni linja-autonkuljettajakurssille, kun ”ei keksinyt muutakaan”.

– Kuljettajan työ on tarjonnut tasaisen tulon, kun oli asuntolainaakin. Talo rakennettiin vuonna 1992,

kun kaupungilta tuli lipputukipäätös. Oli turha hötkyillä muualle, Ruonala toteaa.

Ei tarvitse olla työpaikan tykätyin mies

Pääluottamusmieheksi Ruonalasta tuli vuonna 2000. Sitä ennen hän oli toiminut työsuojeluvaltuutettuna.

– Kantaaottava olen ollut aina ja tottunut sanomaan, jos on ollut asiaa. Ammattiyhdistysliike on kulkenut verenperintönä, isäni oli Maaseututyöväen Liiton aktiivi. Kun menin ensimmäistä kesää metsän istutukseen alaikäisenä, olin lakossa jo ennen kuin työt

ehivät alkaa. Työntekijöiden edustaja ei antanut lupaa aloittaa töitä, ennen kuin oli neuvotellut puulle tarjottua paremman hinnan, Ruonala muistelee nauraen. Vaikka Ruonala on tottunut puhumaan kun on asiaa, hän kuitenkin mainitsee luottamusmiehen tärkeimmäksi ominaisuudeksi kuuntelemisen taidon.

– Otat kantaa vain siinä kohtaa, kun on tarpeen. Tärkeää on olla luottamuksen arvoinen ja ennen kaikkea kuunnella.

Veijo Ruonala ei pääse kokonaan kuljettajan hommista eläkkeelläkään, siitä pitävät lastenlapset harrastuskyydytyksineen huolen.

Luottamusmies ei välttämättä ole työpaikan tykätyn mies.

– Ei tarvitse olla tykätyn, ei ylhäällä eikä alhaalla.

Puhelin laulaa eläkkeelle siirtymisen jälkeenkä

Janne Meriläinen on Ruonalan kanssa samoilla linjoilla: luottamusmiehen työtä tehdään omalla persoonalla. Sosiaalisilla taidoilla on tärkeä merkitys.

– Lisäksi pitää olla valtava tietopankki. Veijolla sellainen on, ja hän on jakanut tietoa avoimesti. Se on arvokasta. Itse lupaan ottaa selvää, jos en jotain asiaa tiedä.

Meriläinen valittiin Koiviston Auto Oulun varapäälouottamusmieheksi vuonna 2022, ja siitä lähtien nykyinen ja väistynyt päälouottamusmies ovat tehneet tiivistä yhteistyötä.

– Veijo ajoi minut sisään hommaan. Vaikka Veijo ei ole enää töissä, voin koska tahansa soittaa hänelle ja kysyä neuvoa. Paljon tässä on soiteltukin, alkuun useitakin kertoja päivässä, Meriläinen paljastaa.

Meriläinen on toiminut kuljettajana 2000-luvun alusta lähtien. Luottamusmiehen tehtävään hänet ajoi halu vaikuttaa asioihin.

– Isä oli Metallityöväenliiton toimitsija. Kyllä se kotikasvatuksessa minullakin on tullut, Meriläinen arvelee.

Janne Meriläinen ja Veijo Ruonala pitävät isona haasteena sitä, etteivät nuoret kuulu liittoon. ”Jos duunari haluaa vaikuttaa omiin työehtoihinsa, se tapahtuu ammattiliiton kautta. Miten saisimme nuorison ymmärtämään tämän?”

Konkreettista apua ja edunvalvontaa

Paljon on muuttunut alalla viimeisten vuosien ja vuosikymmenten aikana.

– Enää ei leimata pahisia sarjalippuja, Ruonala heittää esimerkin.

Totta puhuen työn luonne on muuttunut vaativammaksi ja aikataulujen kanssa ollaan kovilla. On tullut kilpailutuksia, organisaatiouudistuksia ja yt-neuvotteluja. Aloitus- ja lopetusajoissa minuutit ovat tiukassa.

Luottamusmiehen puoleen käännetään monenlaisissa tilanteissa.

Uudenlainen tilanne sattui vastikään, kun työntekijä ei päässyt lentämään Suomeen Lähi-idän konfliktin keskeytettyä lentoliikenteen.

– Sain sovittua työnantajan kanssa, että työntekijä tulee, kunhan pääsee. Ihmisillä saattaa tulla elämän varrella kaikenlaisia tilanteita ja ne pyritään ratkaisemaan, Meriläinen lupaa.

Luottamusmiehen työ on konkreettista edunvalvontaa. Eräs viimeaikainen esimerkki on siirtymäkävelyyn varatun ajan pidentäminen.

– Kellotimme kävelyä varikolta lähtöpysäkille ja mittaustemme mukaan matka kesti pidempään kuin työnantajan laskennalla. Saimme neuvoteltua kaksi minuuttia lisää kävelyaikaa, minkä vaikutus ulottuu kymmeneen kuljettajiin päivittäin. Kyllä ovat minuutit tiukassa, Meriläinen puuskahtaa.

Molemmat miehet pitävät isona haasteena liiton järjestäytymisastetta, jota olisi tärkeää saada ylöspäin.

– Jos duunari haluaa vaikuttaa omiin työehtoihinsa, se tapahtuu ammattiliiton kautta. Miten saisimme nuorison ymmärtämään tämän? Jos tullaan tilanteeseen, että alle puolet työntekijöistä kuuluu liittoon, alamme menettää yleissitovan työehtosopimuksen mukanaan tuomia etuja, Ruonala muistuttaa.

Nyt on aikaa lastenlapsille

Ruonalan elämässä kääntyy nyt uusi lehti. Siihen kuuluvat olennaisesti lastenlapset.

– Lastenlapset viettävät paljon aikaa meillä ja kускаan heitä kouluun ja harrastuksiin. He olivat tärkein syy siihen, että halusin nyt jäädä pois näistä hommista.

Periodityön epäsäännöllistä rytmiä Ruonala ei jää kaipaamaan.

– Nyt voin vihdoon suunnitella elämäni pidemmällekin kuin kolmen viikon työvuorojen päähän ja viikonloput ovat varmuudella vapaita, eläkeläinen hymyilee. ●

Itseajavat autot kehittyvät kovaa vauhtia – Suomessakin lainsäädäntö vireillä

Itseajavia autoja kokeillaan jo maailmalla osana muuta liikennettä, mutta ne vaativat hyvät ajo-olosuhteet ja tarkoin rajatut reitit. Suomessa liikenneministeriö valmistelee lakia automaattisille ajoneuvoille.

TEKSTI Mikko Nikula KUVA Getty Images

Robotaksit arkipäivää Kiinassa ja USA:ssa, raskas liikenne seuraa perässä

Pekingissä ja muissa Kiinan suurkaupungeissa useampi yritys tarjoaa asiakkaille itseajavia robotakseja. Yhdysvalloissa samaa tekee Googlen omistama Waymo eteläisissä osavaltioissa, kuten Kaliforniassa, Texasissa ja Floridassa.

Taksien operointialue on rajattu kartalla. ”Etäkuljettaja” tarkkailee auton matkaa valvomosta ja puuttuu peiliin, jos ongelmia ilmenee.

Kiinassa on uutisoitu yksi tapaus, jossa taksi ajoi jalankulkijan päälle. Yhdysvalloissa henkilövahinkoja ei ole sattunut.

– On ollut lähinnä matalan nopeuden peltikolareita ja peräänajoja, koska autot on ohjelmoitu ajamaan niin konservatiivisesti. Jos tulee vaikeasti hallittava tilanne, pyritään pysähtymään. Takana ajava ihmiskuljettaja ei aina osaa tätä odottaa, selvittää Aalto-yliopiston apulaisprofessori **Risto Ojala**.

Itseajavat autot ovat viime vuosina laajentaneet reviiriään myös valtateille. Pioneerifirmana Ojala mainitsee Kodiakin, jonka rekat kuljettavat Yhdysvalloissa lastia terminaalista toiseen ihmisen etävalvonnan alaisina. Ne edustavat neljättä kehitystasoa ajoneuvojen autonomiaa kuvaavalla kuusiportaisella SAE-asteikolla.

– He lupaavat, että ratkaisu toimii tietyissä rajatuissa olosuhteissa. Tyypillisesti tämä tarkoittaa ennakkoon hyvin suunniteltuja reittejä, joiden tieinfra on hyväkuntoista ja esimerkiksi kaistamerkinnet selkeästi havaittavissa. Ajaminen on myös rajattu suotuisiin sääolosuhteisiin.

Jos olosuhteet muuttuvat normaalista poikkeaviksi, auto siirtyy riskien minimoinnin tilaan, ajaa tien sivuun ja laittaa vilkut päälle.

– Esimerkiksi hälytysajoneuvon väistäminen ilman ihmisen apua on kuitenkin vaikea juttu. Eikä tekoäly korvaa muuta kuljettajan työtä kuin

ajamista. Lastaus ja purku vaativat yhä henkilökuntaa kuljetuksen molempiin päihin, kertoo Ojala.

Ihmisten tulkitseminen hankalaa tekoälylle

Tuhannen taalan kysymys on, miten itseajavat autot osaavat ennakoida ihmisten toimia. *Homo sapiens* kun tarjoilee yllätyksiä eikä aina tee fiksuimpia valintoja.

– Tämä on iso ongelma, jota tutkitaan paljon. Koko liikenteen sujuvuus on kiinni tästä, Ojala sanoo.

Ihmiset viestivät aikeistaan elekielillä, jossa on maakohtaisia ja kulttuurisidonnaisia eroja.

– Vilkun ja muut viralliset signaalit tekoäly hallitsee hyvin. Mutta jos suojatien kohdalla seisova jalankulkija näyttää kättä heilauttamalla autolle, että mene vaan, se on algoritmille vaikea ymmärtää. Tai jalankulkija voi näyttää kädellä, että minä menen tuosta nyt, esimerkiksi sellaisissa maissa, missä ei juuri suojateitä ole.

Virhetulkinnalla voi olla synkät seuraukset. EU on rahoittanut projekteja, joissa on tutkittu tekoälyn mahdollisuuksia oppia ihmismäisempää, liikennekulttuuriin sopivaa toimintaa, mutta ratkaisujen löytäminen ei ole helppoa.

Itseajavien autojen nykytilanteen Ojala summaa näin:

– Teknologia on jo aika valmis rajatuissa olosuhteissa ajamiseen, mutta paljon on vielä tekemistä ennen kuin se on kaikissa oloissa toimivaa. Raskaan kaluston valmistajat ja kuljetusala odottavat nyt maailmanlaajuisesti sitä, että lainsäätäjät antaisi selvät sävelet näihin hyvän sään kuljetuksiin.

Suomen hän ennakoi tulevan kehityksessä jonkin verran muuta Eurooppaa jäljessä. Syynä ovat pohjoiset olosuhteet, jotka tuovat itseajaville autoille merkittävän lisähaasteen.

Laki tekeillä, valmistuminen ehkä ensi vaalikaudelle

Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee historiallista lainsäädäntöä:

AKT: Tieverkko paremmaksi, työntekijöiden asema jiiriin

ENNEN KUIN AUTOMAATTISTEN ajoneuvojen laajempaa käyttöä voidaan ajatella, tiestön kuntoa täytyy Suomessa ehdottomasti parantaa, sillä edellytyksenä ovat hyvät olosuhteet, katsoo AKT:n edunvalvontapäällikkö **Vesa Mikkola**.

– Korjausvelka on jo nykytilassakin liian iso. Jos tiessä on vaikka isompia routavaurioita, niin miten itseajava auto pystyisi lukemaan tilannetta ja tekemään korjaavia toimenpiteitä, hän pohtii.

Tulevaisuudessa itseajavat ajoneuvot epäilemättä yleistyvät. AKT pyrkii vaikuttamistyössä siihen, että lainsäädännössä otetaan huomioon ammattikuljettajien näkökulma.

Lisäksi kehitystä seurataan kuljetusalan ammattiliittojen kansainvälisissä kattojärjestöissä maailman, Euroopan ja Pohjoismaiden tasolla.

– AKT on mukana keskustelemassa näistä asioista esimerkiksi ITF:n, ETF:n ja NTF:n työryhmissä.

Itseajavat autotkin vaativat joko apukuljettajan tai etäoperaattorin. Kuljetusalan murros saattaa tuoda työntekijöiden edunvalvonnalle uudenlaisia haasteita.

– Työehtosopimuksia pitää kehittää siihen suuntaan, että ne palvelevat jäseniä myös tilanteissa, jossa työn kuva muuttuu, sanoo Mikkola. ●

AKT:n

Huolintapäivät

Turussa

AJANKOHTA:

26.–27.9.2026

PAIKKA:

Radisson Blu Marina Palace Hotell, Turku

ILMOITTAUTUMINEN:

Ammattialapäivät on tarkoitettu huolinta- ja varastoalalla työskenteleville jäsenille

Ilmoittautuminen maanantaihin 31.8. mennessä.

Ilmoittautumiseen pääset tästä

https://www.lyyti.in/HUOLINTAPAIVAT_TURKU26

Paikkoja on varattu 20:lle ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Ammattialapäivät avataan lauantaina klo 10.00 ja tilaisuus päättyy sunnuntaina klo 13.00

Kokouspaketti majoituksineen, valitaan ilmoittautumisen yhteydessä.

Varmistathan omalta ammattiosastoltasi kulujen korvauksen.

Kokouspaketin hinta (la-su)

Hinta/osallistuja 1hh 218 €

Hinta/osallistuja 2 hh 173 €

Huolintapäivien ohjelma ja tarkempi aikataulu lähetetään osallistujille lähempänä tapahtumaa.

LISÄTIETOJA:

David Herok,
Turun Autoalantyöntekijät,
herok.david@gmail.com tai 045 135 5830 ja
Länsi-Suomen aluetoimitsija
Tuulikki Aikio
tuulikki.aikio@akt.fi tai 0400 762 689

Tervetuloa Turkuun!

Lakia automaattisen ajoneuvon käytöstä tiellä. Laki on ensimmäinen laatuun, vaikka esimerkiksi Tampereella Remoted Oy on testannut robotibusseja osana kaupungin joukkoliikennejärjestelmää jo muutaman vuoden ajan. Busseissa on ollut turvakuljettaja, mutta nyt on alkamassa vaihe, jossa niitä operoidaan etävalvomosta.

On epävarmaa, ehtiikö laki nykyisen eduskunnan käsittelyyn. Juridiselta kannalta kyseessä on radikaali muutos.

– Se mitä ajoneuvo tekee, on aina ollut kuljettajan vastuulla. Mutta nyt pitää päättää, kenellä on vastuu, kun kuski poistetaan yhtälöstä, eli on pakko luoda uusi vastuutaho. Se voisi olla tapauksesta riippuen esimerkiksi ajoneuvot omistava yritys, ajoneuvon valmistaja tai ohjausjärjestelmän valmistaja, lainsäädäntöneuvos **Kirsi Miettinen** sanoo.

Suomi ei voi säätää pykälää muusta maailmasta piittaamatta. Olisi suotavaa saada aikaan kansainvälinen sopimus, joka antaisi osviittaa kansalliselle lainsäädännölle. Mutta YK:n Euroopan talouskomission UNECE:n työryhmissä, joissa hallinnoidaan kansainvälisen tieliikenteen sopimuksia, asia on edennyt kovin hitaasti.

– Eri mailla on ollut eriäviä kantoja. EU:ssa tavoitellaan nyt yhteistä näkemystä. Olisi järkevää, että saataisiin luotua jotenkin toimivat yhteismarkkinat.

Kenelle siirtyy kuljettajan vastuu?

Nykyistä tieliikennelakia tulkitaan Mieltisen mukaan siten, että automaattiautoa voi käyttää Suomessa, jos se on tyyppihyväksytty, mutta sillä on silti oltava lain edellyttämä kuljettaja – joko turvakuljettaja ajoneuvon sisällä tai valvomossa istuva etäoperaattori.

Liikenneministeriön arviointimusiiossa vuodelta 2024 myönnetään, että lain tulkinta on epävarmaa sen suhteen, mitkä ovat kuljettajan velvollisuudet automaattisen ajojärjestelmän ajaessa ajoneuvoa. ”Epäselvää on esimerkiksi, edellytetäänkö kuljettajalta järjestelmän tai tieympäristön valvontaa.” Varmaa ei ole sekään, voisiko kuljettaja olla vastuussa ajoneuvon liikennerikkeistä tai -rikoksista.

Mitä nyt tapahtuisi, jos automaattiauto ajaisi kolarin yleisellä tiellä ja olisi syyllinen osapuoli? Kirsi Miettinen kertoo, että mahdolliset vahingonkorvaukset hoituisivat liikennevakuutuksesta normaalikäytännön mukaisesti. Muuten asia ratkaistaisiin tuomioistuimissa.

– Arvioitavaksi saattaisivat tulla esimerkiksi vahingonkorvauslain ja tuotevastuulain säännökset. Mahdollinen rikos- tai rikkomusoikeudellisen vastuun kohdentuminen on haastavin kysymys ja myös tulevassa sääntelyssä se asia, joka vaatii eniten pohdintaa. ●

TEGERA® OIL GRIP – YLIVERTAINEN KOSTEISSA JA ÖLJYISISSÄ YMPÄRISTÖISSÄ

Kosteissa tai öljyisissä työympäristöissä hyvä pito ei riitä: tarvitset myös käsineen, joka estää nesteen läpitukenutumisen. TEGERA® Oil Grip -mallistossa yhdistyvät hyvä pito ja vankka öljysuoja – ominaisuudet, joita harvat muut käsineet tarjoavat. Lisäksi käsine on ohut ja joustava, ja se tarjoaa hyvän sormituntuman pienten esineiden käsittelyssä. Täydellistä näppäryyttä, suojaa ja joustavuutta jokaisessa liikkeessä, myös vaativimmissa työtehtävissä.

TEGERA® Oil Grip 8850R, 8853R ja 8855R ovat saatavilla jälleenmyyjiltä.

TEGERA® OIL GRIP
8850 / 8850R

Kuiviin, kosteisiin ja hieman öljyisiin ympäristöihin

TEGERA® OIL GRIP
8855 / 8855R

Viiltosuojakäsine hieman öljyisiin ympäristöihin

TEGERA® OIL GRIP
8853 / 8853R

Vedenpitävä, täyspinnoitettu ja öljysuoja

VARMUUTTA SIELLÄ, MISSÄ SITÄ TARVITAAN – PITOJA VAATIVISSA OLOSUHTEISSA

Nykyaikaisissa toiminnoissa tarvitaan tarkkuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta. Monissa päivittäisissä työtehtävissä käsitellään komponentteja, laitteita tai tavaroita, jotka on käsitelty öljyllä, voiteluaineilla, jäähdytysnesteillä tai muilla nesteillä, jolloin pito voi nopeasti muodostua haasteeksi.

TEGERA® Oil Grip -malliston käsineet on suunniteltu tällaisiin tilanteisiin tarjoamaan varmaa pitoa joustavuudesta tai tuntoherkkydestä tinkimättä.

LUOTETTAVAA PITOJA KOSKETUKSESSA NESTEIDEN KANSSA

Öljylle tai muille nesteille altistuvien koneiden osien, ajoneuvojen komponenttien, kuormankiinnityslaitteiden tai teknisten kokoonpanojen käsittely vaatii enemmän kuin perustason suojausta. TEGERA® Oil Grip -käsineissä on nitrilivaahtopinnoite kämmissä. Tämä estää nesteiden läpäisyä ja säilyttää kitkan liukkailla metallisilla ja sileillä pinnoilla.

Kunnossapidon, huollon, kuljetusvälineistön tai materiaalinkäsittelyn parissa työskenteleville ammattilaisille tämä tarkoittaa varmempaa pitoa, jopa kosteilla tai voiteluaineilla käsitellyillä pinnoilla.

PITOJA JA VIILTOSUOJAA

Ympäristöissä, joissa on teräviä metallireunoja, levy materiaaleja, työkaluja tai lastinkäsittelylaitteita, TEGERA® Oil Grip -malliston valikoiduissa malleissa yhdistyvät pito ja viiltosuoja TEGERA® CRF -tekniikan ansiosta. CRF on kehitetty suojaamaan teräviltä reunoilta joustavuudesta ja käyttömukavuudesta tinkimättä.

MAHDOLLISTAA TURVALLISEN KÄSITTELYN ILMAN, ETTÄ KÄDEN LUONNOLLINEN LIIKE KÄRSII

Digitaaliset työkalut ja kädessä pidettävät laitteet ovat nykyään laajalti käytössä, niinpä kaikki malliston mallit soveltuvat kosketusnäyttöille. Käyttäjät voivat käyttää skannereita, tabletteja ja ohjauspaneeleita käsineitä riisumatta, mikä auttaa ylläpitämään työnkulkua ja tehokkuutta.

Ammattilaisten töissä oikeat käsineet ovat osa varustusta, aivan kuten oikeat työkalutkin. Kun öljy, nesteet ja tarkkuustyöt kohtaavat, TEGERA® Oil Grip on suunniteltu tarjoamaan työhön tarvittavaa hallintaa.

↑ – Inte är Posten alltid arbetsplatsen med guldkant, som bilden som ges till allmänheten, funderar huvudförtroendeman Risto Lintula. (Bild: Vesa-Matti Väärä)

Posti Kuljetus begår reformförhandlingar

Förtroendevalda på Posti Kuljetus är oroliga. Börsnoterade företaget Posti har berättat om besparingsmål på tiotal miljoner. Redan nu pågår en våg av lokala omstruktureringsförhandlingar. Den kommer att pågå ett verksamhetsställe i taget, till utgången av år 2027. I den gåtfulla processen blir det slutgiltiga målet och omfattningen oklar.

TEXT **Sini Silvän** BILD **Vesa-Matti Väärä, Kaisa Sirén och Anssi Leppänen** ÖVERSÄTTNING **Kenneth Liukkonen**

Omstruktureringen kommer lättare transportarbeten, såsom mat- och paketutdelning, att överföras från Posti Kuljetus Oy till basfunktionen Posti Jakelu.

– Arbete kommer att överföras till basutdelningsverksamhetens organisation och ansvar, säger huvudförtroendeman **Risto Lintula**.

På vissa verksamhetsplatser innebär förändringen att Posti Kuljetus förare överförs att arbeta på distributionssidan.

– De överförda anställda kommer att rapportera till basutdelningen, men kommer att fortsätta som Posti Kuljetus anställda och därmed också i fortsättningen följa AKT:s kollektivavtal, säger Lintula.

På vissa ställen kan förare eller körplanerare bli helt och hållet uppsagda.

– Man kan inte undvika att förare och planerare minskar. Detta trots att antalet underleverantörer också minskar till följd av dessa förhandlingar. I de

tidigare reformförhandlingarna år 2024 överfördes egen produktion till underleverantörer.

Arbetsgivaren kringgick huvudförtroendemannen

Lintula beräknar att han representerar totalt cirka tusen anställda på Posti Kuljetus. När förändringar på 27 Posti Kuljetus verksamhetsplatser görs en i taget, är förändringen storskalig.

– Till början var arbetsgivarens ståndpunkt att

– Som tur har vi ett bra och täckande nätverk av förtroendemän, vi delar information sinsemellan, det är ett bra stöd, säger Paula Mansikkasalo. (Bild: Kaisa Sirén)

Anssi Naskali, vice-huvudförtroendeman på Posti Kuljetus i Seinäjoki, håller med.

– Posten försöker undvika publicitet, eftersom det blivit börsnoterat och aktieägarna måste börja tjäna på det.

Mansikkasalo ser som största hotet det att AKT:s kollektivavtal upphör och man förflyttas till utdelningens kollektivavtal.

– Vi förare är i hundratal runtom hela Finland, rädslan är att yrkesförare förflyttas till att utdela post. Vi måst trots det ha ett C-kort, yrkeskvalifikationer och en digital färdskrivare – hur kan dessa kopplas med postutdelning och hur påverkar förändringarna till exempel på arbets säkerheten? frågar han.

Han kritiserar det att Posten sköter reformen gömd i etapper, så att anställda, intressebevakare och förtroendemän inte skulle förstå vad som händer.

– Vår förmåga att förstå helheter är underskattad, säger Mansikkasalo.

– Man behöver inte vara en märkligare tänkare eller kärnfysiker, när man funderar vad som ligger bakom allt. Är vi för dyra då man hamnar betala lönen enligt kollektivavtalet och försöker man nu sköta problemet genom omorganisering, frågar Anssi Naskali.

Fast de överflyttade till basutdelningen för närvarande är på AKT:s kollektivavtal - hur länge kommer situationen att vara den? Naskali funderar, kommer de att överflyttas till postbranschens kollektivavtal i något skede, vilket inte det heller är billigt.

– Det som oroar mest, är om vi skulle övergå direktreklamdistributörernas löner. Det oroar när jag ser på situationen som en helhet och tänker på framtiden. Som troligen också andra har tänkt, säger Naskali.

Fast Posten nu är börsnoterat, ser man det fortfarande som ett av staten till majoriteten ägt företag.

– Inte är detta skrattretande. Det här är ett statligt företag, men vi är bara en obligatorisk utgiftspost som borde elimineras, såsom utrustningen, då funktionerna överförs åt underleverantörerna, konstaterar Naskali och påminner att också underleverantörernas förare ska betalas enligt kollektivavtalen.

– Finns det inget moraliskt eller politiskt ansvar? Inte är vi en högavlönad skara. Vi måste kunna försörja våra familjer. Detta är verkligen hårt, säger Mansikkasalo.

Han undrar om Posten vill vara en föregångare i billig arbetskraft inom logistiken.

– Nu skrotas postbranschens arbeten. Någonstans ifrån rycker man besparingarna, den andra utgiftsposten är utrustningen. Enda sättet att göra besparingar är genom att minska personalen, pressa lönerna, optimera och effektivera. ●

Tempot ökar också i körplaneringen. Anssi Naskali säger att rutterna inte kan beräknas enligt den snabbaste föraren eller Google Maps. – Man bör se på en längre tidsram och beräkna genomsnittliga tiden, som det tog för olika förare på rutten. (Bild: Anssi Leppänen)

Det har varit verkligen gåtfullt. Man kan bara spekulera hur detta kommer visa sig för oss förare.

huvudförtroendemannen inte alls behövs med i förhandlingarna, eftersom man bara för lokala förhandlingar. Det fick man ändring på. Jag fick mycket stöd från andra förtroendemän, i att arbetsgivaren inte kan kringgå huvudförtroendemannen, säger Lintula.

Anställda som har uppsägningshot, har fått alternativ, som arbetsgivaren vackert döpt till ”den

nya möjligheten”. I praktiken är det fråga om en ekonomisk engångsersättning, ifall anställda självtar avsked. Ersättningen kan ibland medföra risk för karenstid angående arbetslöshetsskyddet.

Fara för avtalsshopping

Posti Kuljetus Rovaniemis förtroendeman **Paula Mansikkasalo** är djupt oroad. Siffrorna i börsmeddelandet som Posti Group Oyj publicerade den 27 mars, angående Astra-reformen är hårda. Målet är att uppnå kostnadsbesparingar på 40 miljoner euro från distributionsnätet före utgången av år 2029. Posti Kuljetus har gjort reformer redan tidigare: underleverantörerna har ökat, arbetstakten ökat. Och nu pågår redan reformförhandlingar.

– Det har varit verkligen gåtfullt. Man kan bara spekulera hur detta kommer visa sig för oss förare, säger Paula Mansikkasalo.

Kiljavan opiston kurssit AKT:n aktiiveille

Työoikeuden peruskurssi 18.-22.5 (yleinen) AKT-ALT -sopimuskurssi, Tampere

Kurssin tavoitteena on lisätä luottamushenkilöiden normituntemusta ja itenäistä toimintakykyä sekä valmiuksia ratkaista oikeudellisia kysymyksiä työpaikalla. Avainsisältöjä mm: työoikeuden luonne (peruskäsitteet ja keskeiset periaatteet), työsuhteen ehtojen määrättyminen ja niiden muuttaminen, työsuopimuslaki käytännössä, yhteistoiminta ja -menettely, työsuopimuslaki käytännössä, sekä työoikeuden ajankohtaiset teemat ja tuoreimmat oikeustapaukset.

Luottamusmiehen työsuojelutieto 25.-26.5 (yleinen), Helsinki

Tavoitteena oppia hyödyntämään työsuojelunäkökulmaa ja -lainsäädäntöä työpaikan yhteistoiminnassa ja neuvotteluissa. Avainsisältöjä mm: työsuojelun peruskäsitteet, työnantajan ja työntekijöiden velvoitteet työntekijöiden turvallisuuden, terveellisyden ja työkyvyn ylläpitämiseksi, työsuojeluyhteistyö, työsuojelulainsäädännön tärkeimmät pykälät sekä yhteistyön kehittäminen työsuojeluihmisten ja luottamusmiesten välillä.

Yhteistoimintalakikurssi 25.-26.5 (yleinen) AKT-ALT -sopimuskurssi, Helsinki

Vuonna 2022 tuli voimaan uusi yhteistoimintalaki. Lain tuntemus on luottamushenkilöille tärkeää tehtävässä menestymisen kannalta. Uusimmat muutokset tulivat voimaan 2025. Laki muodostuu kolmesta kokonaisuudesta:

jatkuva vuoropuhelu, neuvottelut muutostilanteissa ja henkilöstön edustus yrityksen hallinnossa. Nämä muutokset laajentavat yhteistoiminnassa käsiteltävien asioiden piiriä ja luottamushenkilöiden tietojen päivitys on vähintäänkin tarpeellista. Kurssilla käydään läpi uuden lain sisältö seikkaperäisesti.

Työpaikkatoiminnan kehittäminen 27.-29.5. (yleinen) AKT-ALT -sopimuskurssi, Helsinki

Kurssilla opitaan konkreettisia keinoja työpaikkatoiminnan kehittämiseen. Keskeisenä teemana on luottamushenkilöiden, varaedustajien ja työntekijöiden välinen yhteistyö. Avainsisältöjä mm: luottamushenkilöiden tehtävät työpaikkatoiminnassa, toimivan työpaikkatoiminnan perusedellytykset, yhteisiin asioihin ja muutostilanteisiin valmistautuminen, neuvottelukulttuurin parantaminen, hyvä yhteistyö työnantajan kanssa, hyvän työpaikkahengen luominen sekä uusien toimintamallien jalkauttaminen työpaikalla.

Minä ja työyhteisöni muutoksessa: Työpsykologian kurssi 1.-5.6. (yleinen), Helsinki

Koulutus antaa valmiuksia muutostilanteiden kohtaamiselle ja niistä selviytymiselle työpaikalla. Avainsisältöjä mm: työpsykologian tavoitteet ja määritelmät, työstressi ja yksilölliset selviytymisen keinot työssä, itsensä johtaminen, muutoksen johtaminen ja työhyvinvoinnin edistäminen, työn ja yksityiselämän yhteensovittaminen sekä työn ja työyhteisön kehittäminen.

Neuvottelutaidon kurssi 1.-5.6 (yleinen), Helsinki

Kurssi on tarkoitettu henkilöille, jotka joutuvat käymään neuvotteluja ja keskusteluja työpaikalla esiin tulevien kysymysten ratkaisemiseksi. Avainsisältöjä mm: neuvottelu prosessina, oman työpaikan ja yleisen tilanteen seuranta ja tunnistaminen, valmistautuminen neuvottelutilanteisiin, tavoitteen asettaminen, päätöksentekotapoja, päätösten kirjaaminen, erimielisyysmuistiot ja pöytäkirjat, neuvottelujen jatkotoimet, kehittyminen neuvottelijana, neuvottelijan viestintätaidot ja -tyylit sekä ristiriitojen käsittely neuvotteluissa.

Luottamusmiesten jatkokurssi 24.-28.8 (1.jakso) ja 21.-25.9. (2.jakso) (yleinen), Oulu

Koulutuksen tavoitteena on laajentaa ja syventää luottamusmiehen toimintaa ja työelämän pelisääntöjä koskevia taitoja. Avainsisältöjä mm: kokemukset luottamusmiestoiminnasta, toiminnasta oppiminen, toimintamahdollisuuksien lisääminen, työsuopimuslain keskeiset pykälät, luottamusmiehen työsuojeluyhteistyötoiminta, luottamusmies työyhteisön kehittäjänä, luottamusmiehen arvostus ja merkitys, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja ay-toiminnan kehittäminen, välitehtävä sekä omien taitojen arviointi ja jatko-opinnot.

Työsuojelun jatkokurssi 24.-28.8. (1.jakso) ja 21.-25.9. (2.jakso) (yleinen) AKT-ALT -sopimuskurssi, Oulu

Kurssin tavoitteena on syventää ja laajentaa peruskurssilla saatua työsuoje-

luosaamista sekä ohjata näkökulmaa ennakoivaan ja työpaikkaa aktiivisessa yhteistyössä kehittävään toimintaan. Avainsisältöjä mm: työturvallisuuslain keskeiset pykälät ja työsuojeluvastuut, työsuojelun yhteistoiminta ja yhteistoiminta työpaikalla, riskien hallinta ja turvallisuusjohtamisen periaatteet, työhyvinvointi ja työssä jaksaminen, työsuojelutoiminta työterveyshuollon kanssa, toimialakohtaiset erityiskysymykset sekä välitehtävä.

.....
LISÄTIETOJA koulutuksista ja kustannusten korvauksista AKT:n kotisivuilta: www.akt.fi / jäsenyys / koulutus, mistä löytyvät myös kurssihakemuslomakkeet. Niitä on saatavissa myös työpaikkojen luottamushenkilöiltä, ammattiosastoilta ja AKT:n aluetoimistoista.

Lisätietoja koulutuksiin liittyvistä asioista lisäksi: www.kio.fi

AKT:n järjestö- ja koulutustoimitsija Esa Tuominen p. 050-5369056 / esa.tuominen@akt.fi

Kursseille hakeutuminen:

Hakeudu kursseille ajoissa. Täytä kurssikaavake ja toimita se työnantajallesi viimeistään kolme (3) viikkoa ennen kurssin alkua. Jos työnantaja hyväksyy opintovapaasi, hän allekirjoittaa hakeuksen ja ottaa kaavakkeesta oman kappaleensa. Toimita loppuosat ammattiosastolle, oman alueesi aluetoimistoon tai lähetä se suoraan AKT:n järjestö- ja koulutustoimitsijalle. Työnantaja voi tietyin perustein siirtää opintovapaan antamisen yhden kerran myöhempään

"Jos AKT:n edustajakokousedustajien määrää vähennetään, suurten ammattiosastojen ääni hiljenee"

ajankohtaan. Siinä tapauksessa kannattaa selvittää mikä on seuraavan vastaavan kurssin ajankohta. Siirto voidaan tehdä kuuden (6) kuukauden päähän tai enintään siihen saakka, kunnes seuraava vastaava koulutus järjestetään. Jos lähdet kurssille vapaa-aikanasi tai lomalla, et tarvitse hakemukseen työnantajan allekirjoitusta. Mikäli pääset kurssille, toimittaa opisto sinulle kurssikutsun ja infopaketin noin kaksi viikkoa ennen kurssin alkua ja ne lähetetään sähköpostitse kurssihakemuksessa ilmoittamaasi sähköpostiosoitteeseen. Kannattaa myös ilmoittaa omalle ammattiosastollesi, että olet menossa kurssille. Osastosi saattaa maksaa kurssilaisilleen oman stipendin.

Majoitus ja kurssipaikka:

Majoitus ja kurssipaikkana toimii Helsingissä Hotel Haaga, Nuijamiesten 10, Helsinki www.hotelhaaga.fi p. 09-5807877

Majoitukset järjestetään 2hh. Mikäli haluat 1hh, pyydä omaa ammattiosastoasi maksamaan erotus, tai voit maksaa sen myös itse.

Majoitusvaraukset hoitaa Heidi Siren heidi.siren@kio.fi tai 050-5692474.

Matkustus:

Yleisten kulkuneuvojen matkaliput voi varata lähettämällä varauspyyntö sähköpostiosoitteeseen matkavaraukset@akt.fi

Mikäli tulet omalla autolla, maksetaan kilometrikorvausta 0,28 €/km.

Kurssin peruutusehdot:

Ilmoittautuminen kurssille on sitova.

Jos et pakottavan esteen vuoksi voi osallistua kurssille, ilmoita siitä mahdollisimman pian Kiljavan opistolle, puh. 050-5692474 tai kiljava_opisto@kio.fi. Peruuttamatta jätetystä paikasta perimme maksun (50€) kurssilaiselta. Peruutusmaksua ei peritä, jos kurssilaisella on esittää lääkärintodistus tai muu todiste esteestä.

Tietoa korvauksista:

SOPIMUSKURSSIT: Mikäli toimit työpaikallasi luottamushenkilönä, maksaa työnantaja sinulle kurssin ajalta ansionmenetyksen (kurssiajan palkan) 8h/pv. Sopimuskursseissa liitto maksaa kurssimaksun, materiaalin sekä matkakulut.

JÄRJESTÖKURSSIT: Sopimuskurssien ulkopuolisia kursseja kutsutaan järjestökurseiksi. Jos kurssi, jolle olet kiinnostunut menemään, ei kuulu koulutus sopimuksen piiriin, on sinulla mahdollisuus anoa opintovapaata. Tällöin työnantaja ei maksa kurssin ajalta palkkaa, eikä osallistu muutenkaan kurssin kustannuksiin. Liitto ja ammattiosasto maksavat sinulle tällöin ansionmenetyksen stipendinä ja päivärahoina, joka on verovapaata sekä matkakulut. Stipendi ja päiväraha on vuonna 2026 yhteensä 91,71 € / pv. Ammattiosaston osuus tästä on 18,34 € / pv. Mikäli sinulle tulee kurssin ajalta ansionmenetyksiä, pyydä työnantajalta ansionmenetystodistusta. ●

AKT:N edustajakokous on liiton ylin päättävä elin. Siellä päätetään suunnasta: hyväksytään toiminta ja talous, linjataan tavoitteet, päätetään säännöistä ja valitaan johto. Siksi edustajakokous ei ole tekninen yksityiskohta, vaan koko liiton demokraattinen perusta.

Tätä taustaa vasten ajatus edustajakokousedustajien määrän vähentämisestä on huolestuttava. Kyse ei ole neutraalista hallinnollisesta muutoksesta, vaan suorasta puuttumisesta siihen, kuinka paljon ammattiosastot voivat vaikuttaa liiton päätöksentekoon.

AKT:ssä edustus rakentuu selkeälle periaatteelle: jokaisella ammattiosastolla on aina yksi edustaja riippumatta jäsenmäärästä, ja sen lisäksi suuret ammattiosastot saavat lisäedustajan jokaista alkavaa 150 jäsentä kohden. Tämä malli tunnistaa sen tosiasian, että suuret osastot kantavat merkittävää vastuuta jäsenmääränsä, edunvalvonnan volyymin ja arjen ongelmien määrän vuoksi.

Jos edustajien kokonaismäärää leikataan, isku ei kohdistu pieniin osastoihin – niiden yksi perusedustaja säilyy. Todellinen vaikutus kohdistuu suuriin ammattiosastoihin, joiden lisäedustusta karsitaan. Käytännössä tämä tarkoittaa, että tuhansien jäsenten ääni tiivistetään yhä harvemmille edustajille.

Tämä ei vahvista demokratiaa. Päinvastoin: se kaventaa näkökulmia ja heikentää sitä osastojen todellisuutta koskevaa tietoa, jota edustajakokouksessa pitäisi olla runsaasti. Suuret ammattiosastot ovat usein niitä, joissa työelämän muutokset, ongelmat ja kehitystarpeet näkyvät ensimmäisinä ja voimakkaimmin.

Usein muutosta perustellaan tehokkuudella tai kustannuksilla. Se on väärä mittari, kun puhutaan liiton ylimmästä päätöksenteosta. Edustajakokous pidetään harvoin, mutta sen päätökset vaikuttavat pitkälle tulevaisuuteen. Demokratia ei ole kuluerä – se on liiton uskottavuuden ja jäsenluottamuksen perusta.

Jos edustajakokousta halutaan kehittää, oikea suunta ei ole edustuksen kaventaminen, vaan valmistelun avoimuuden lisääminen ja ammattiosastojen vaikutusmahdollisuuksien vahvistaminen. Liitto ei vahvistu hiljentämällä suurten osastojen ääntä.

AKT on vahva vain, jos sen ammattiosastot ovat vahvoja – myös silloin, kun ne ovat suuria. Siksi edustajien määrän vähentäminen on väärä tie. ●

Janne Nikama

päätöksenteon asiantuntija, linja-autonkuljettaja

AKT:n valtuuston jäsen

OSASTOT TOIMIVAT

ETELÄ-SUOMI

Lahti os. 003/mökkien kesäviikot

Kesäviikot 23–35 ovat varattavissa. Viikko-varaukset menevät viikonloppuvarausten edelle. Varaukset p. 0505164442 txt/wa, kotisivujen www.akt003.com varauslomakkeella tai sähköpostilla akt.os003@gmail.com. Varaustilanne on nähtävissä kotisivujen tapahtumakalenterissa.

Lahti os. 003/kesäpäivät Vantaa

Kesäpäivät vietetään Vantaalla 8.–9.8.26. Kisailmoittautumiset, illalliskortti- ja majoitusvaraukset osastolle akt.os003@gmail.com 27.5.2026 mennessä. Lisätiedot www.akt.fi/tapahtumat

Lahti os. 003/Linnanmäki

Osastolla on Linnanmäen hupirannekkeita kesälle 2026 jäsenetuhintaan 40€/kpl. Hupirannekkeet käyvät myös likweek- ja valokarnevaalitapahtumassa. Tilaukset kotisivujen hupirannekelomakkeella. Liput ovat sähköisessä muodossa ja toimitetaan sähköpostiin.

Hamina os. 011/osasto 80-vuotta

Haminan Autoalantyöntekijät ry täyttää 80-vuotta. Syntymäpäiväjuhlat pidetään 04.07.2026 klo 14 alkaen Ravintola KERHOssa, Kadettikoulunkatu 2 49400 Hamina. Puheet, muistamiset, ruokailu ja musiikkia Maria Tyster & Orkesteri Imporyhmä. Tervetuloa!

Tuusula os. 026/kesäkauden avaus

Perinteinen kesäkauden avaus 23.5.2026 osaston mökillä alkaen klo 10. Ohjelmassa ainakin pintaonginta-kilpailut, mölkkyyturnaus sekä kesäpäivien tikka-kisa -joukkueen karsintakilpailu. Lisäksi hauskaa yhdessäoloa, kahvit, makkarapaistoa ja saunomista. Ilmoittautumiset Hannu Ukskoskelle 20.5.2026 mennessä puhelimitse tai WhatsApp/tekstiviestillä. Puh. 040 554 4214. Tervetuloa!

Tuusula os. 026/kesäpäivät

AKT:n kesäpäiviä vietetään 8.–9.8.2026 Vantaalla. Kilpailuihin osallistuville osaston jäsenille kustannetaan osallistumismaksut ja illalliskortti avecin kanssa. Kilpailuihin ilmoittautuminen 24.5.2026 mennessä sähköpostilla Jukka Karppi-

selle e-mail: jukikarppinen@gmail.com. AKT:n verkkosivuilla lajit ja lisätietoa tapahtumasta.

Heinola os. 050/kesäpäivät

AKT ry:n Kesäpäivät Vantaalla 8.–9.8.2026, lähde mukaan kesäpäiville Vantaalle. Majoitus Sokos Hotel Vantaa 3 x 2hh huoneissa ja 2 x 1hh. Osallistumismaksu 30€/lähtijä, sis. matkat, yöpymiset sekä kilpailumaksut, mikäli osallistut kilpailuihin. Sitovat ilmoittautumiset 20.5.2026 mennessä. Taloudenhoitaja Samppa Maunuksela muminaeinari@gmail.com.

Lohja os. 055/kesäpäivät

Lohjan Autoalan Työntekijät ry osallistuu AKT:n Kesäpäiville Vantaalla 8.–9.8.2026, osasto varannut 10 paikkaa. Ilmoittautumiset Lauri Mäkiselle 0400925723 tai Bussilate2013@gmail.com viimeistään 22.5. Toimikunta

ITÄ-SUOMI

Kuopion os. 016/kesäpäivät

AKT Kuopion os. 016 järjestää matkan AKT:n kesäpäiville 8.–9.8.2026 Vantaalle. Yöpyminen 7.–9.8. pe–su, 2 hh huoneissa. Kyyti ilmoitetaan myöhemmin. Lajeihin ilmoittautumiset osaston sähköpostiin akto16@elisanet.fi. Osasto maksaa kilpailijoille osallistumismaksun, yöpymisen ja yhteiskyydin. Huoneita on varattu 20 kpl Original Sokos Hotel Vantaasta. Lisätietoa osaston sivuilla ja osaston puheenjohtaja Hannu Turuselta 044-5911237.

Kuopion os. 016/sisävesiristeily

AKT Kuopion osasto 016 järjestää jäsenille perheineen sisävesiristeilyä 18.7.2026 klo 14–17.30. Ohjelmassa taikuri Koistinen+ruokailu ja vapaata seurustelua. Paikalla matkustajasatamassa oltava viimeistään klo 13.45. Omavastuu 10€/henkilö. Maksetaan osaston tilille FI26 5600 0520 4311 34. Ilmoittautuminen 30.6. mennessä osaston sähköpostiin. akto16@elisanet.fi lähtijöiden nimet ja puhelinnumerot.

Kuopion os. 016/hirvelän talkoot

Hirvelän talkoot 23.5. Hirvelässä, Launtanlahdentie 76, klo 9 alkaen. Puhas-

telua, ruokailua ja lopuksi saunomista. Toivotaan runsasta osallistumista että saadaan vapaa-ajan paikkamme kesäkuuntoon. Tervetuloa!

Joensuu os. 039 ja entinen os. 095/kesäretki

Joensuun Seudun Autoalantyöntekijät ry:n ja entisten Outokumpun autoalantyöntekijät os. 095 jäsenet Kesäretki Ilo-mantsiin 14.6. kohteena on Ilo-mantsin Sotatie ja oppaanamme toimii Sotakamreeri Rauno Suhonen. Kesäretken hinta 30 € osastomme jäseneltä ja avecilta. Retkelle otetaan myös ns. ulkopuolisia hintaan 40 €. Retken hintaan sisältyy kuljetus Kaavi–Polvijärvi–Outokumpu–Ilo-mantsi (Möhkö/Hattuvaara) kahvit kera karjalanpiirakan ja keittolounas taistelijan Talolla Ilo-mantsin Hattuväärassa. Oppaamme Rauno Suhonen kertoo asiantuntevasti Ilo-mantsin alueen talvi- ja jatkosodan tapahtumista. Sitovat ilmoittautumiset matkalle 22.5.2026 mennessä numeroon 0400 214828 Juho Penttinen. Ilmoittautuminen myöskin Whatsappiin 0400214828 tai s-posti juhoppenttinen@gmail.com. Lisätietoa ja matkan maksuun liittyen Juho Penttinen 0400214828. Tervetuloa kesäretkellemme.

Joensuu os. 039/eläkeläiset

Kesätapahtuma keskiviikkona 20.5.2026 osaston mökillä Kivelässä klo 10. Kahvit ja makkarat tarjotaan. Ohjelmassa saappaanheittoa, betangue ja tikkakisat ja mukava yhdessäoloa. Tervetuloa

Etelä-Karjala os. 062/kesäteatteri

Kesäteatteri Aurinkokuningatar lauantaan 11.7.2026 klo 14 Lappeenrannan Kesäteatterissa. Kesäteatterin näyttämö muuttuu kartanohotelliksi, jossa värikkäät vieraat, hulvattomat väärinkäsitykset ja mukaansatempaava musiikki vievät katsojat keskelle kepeää kesäkomediaa. Lipun hinta jäsenille 20 €. Yksi avec mukaan samalla hinnalla. Hintaan sisältyy väliaikakahvit. Liput jaetaan yläportilla ennen näytöstä klo 13.30 alkaen. Lippuvaraukset Sannalle p. 044 043 5844 tekstiviestillä. Lippuja saatavilla rajoitetusti. Ilmoita ruokarajoitteesta ja mahdollisesti mukaan tulevasta alaikäisestä avecista.

Varauksen jälkeen maksu 6.6.2025 mennessä tilille: FI06 4108 0010 0907 96 / AKT Etelä-Karjala 062 ry. Viite: Kesäteatteri 2026. Lämpimästi tervetuloa Lappeenrannan Kesäteatteriin!

Etelä-Karjala os. 062/tykkimäen huvipuisto

Osaston jäsenillä on mahdollisuus tehdä ennakkovaraus Tykkimäen huvipuistorannekkeisiin kesäkaudelle 2026. Rannekkeen hinta yli 120 cm 30€/ kpl ja alle 120 cm 20 €/ kpl. Osasto tekee yhteistilauksen rannekeista ja jäsenet voivat tehdä omatoimimatkan itselleen sopivana ajankohtana. Rannekkeiden ennakkovaraus 26.5.2026 mennessä ainoastaan sähköpostiin aktnolla62@gmail.com. Rannekkeita varattavissa max. 4 kpl/ jäsen. Varauksen jälkeen maksu tilille: FI06 4108 0010 0907 96 / AKT Etelä-Karjala 062 ry. Viite: Tykkimäki 2026. Maksetuista huvipuistorannekkeista toimitetaan nimilista Tykkimäen infopisteeseen. Mennään Tykkimäkeen!

POHJOIS-SUOMI

Suomussalmi os. 046/kesätapahtuma

Raja-Kainuun Automiehet ry järjestää kesäisen maisemaristeilyn Kianta laivalla pe 31.7.2026 klo 18. Risteilyn kesto n. 2 h ja sisältää ruokailun laivalla. Omavastuu on 15 €. Paikkoja rajoitetusti. Tervetuloa nauttimaan kesäillasta ja järvi maisemista. Ilmoittautuminen Villelle 19.7 mennessä p. 044 9823050. Tervetuloa! Toimikunta

Kajaani os. 053/kesäpäivät

Kajaanin Seudun Automiehet ry järjestää matkan kesäpäiville Vantaalle 7.-9.8.2026. Majoitus Sokos Hotel Triplassa 164€/2hh. Osasto kustantaa jäsenelle kilpailumaksun, majoituksen ja illalliskortin iltajuhlaan. Matkaliput junaan omakustanteisesti. Avec maksaa kulut omakustanteisesti. Kilpailulajit ja muuta infoa löytyy akt.fi/tapahtumat. Sitovat ilmoittautumiset ja lisätietoja Annikilta, puh; 0400670126, 24.5. mennessä.

Oulu os. 058/lomanviettopaikat

Osaston lomanviettopaikkoja kesäajalle voi varata / tiedustella viiskilomapai-

kat@gmail.com. Varauskalenteri Rukan ja Vuokatin osalta löytyy osoitteesta <https://www.akt58.fi/lomapaikat/varaa-lomapaikka/> Toimikunta

Oulu os. 058/kesäpäivämatka

Oulun seudun autoalantyöntekijät ry järjestää matkan kesäpäiville Vantaalle 7.-9.8.2026. Ilmoittautumiset 25.05.2026 mennessä osoitteessa <https://www.akt58.fi/kesapaivailmoittautuminen/> Paikkoja rajoitetusti! Toimikunta

Oulu os. 058/eläkeläiset

Oulun Seudun Autoalantyöntekijät ry eläkekerho jatkaa toimintaa to 7.5.2026 klo 13. Paikkana Oulu 10, Torikatu 10. Pelailaan bingoa sekä tarjolla kahvit. Eläkeläiset toivottavat kaikki tervetulleeksi. Kesätauolle jäämme 28.05.2026. Tervetuloa! Toimikunta

Kuusamo os. 085/kesäpäivämatka

Kuusamon automiehet ry järjestää matkan kesäpäiville Vantaalle 8.-9.8.2026. Osasto kustantaa kilpailijoille matkan, majoituksen ja illallisen. Ilmoittautumiset 20.5. mennessä Raunolle p. 0405644955. Toimikunta

LÄNSI-SUOMI

Huittinen os. 022/kesäpäivät

Lauttakylän Tavaralinjamiehet ry os. 022 jäsen – Hep Hep! kesäpäivät lähestyy ja ilmoittautumiset pitäisi olla toukokuun lopulla tehtynä. Ole siis nopea ja ilmoita sihteerille halukkuutesi lähteä. Omavastuu päätetään, kun nähdään moniko on kiinnostunut lähtemään, lisätiedot ja ilmoittautumiset sihteerille p. 0400784949/Sami Kaija. Toimikunta

Vaasa os. 080/kesäpäivät

Vaasan kuljetustyöntekijät ry osasto 080 järjestää matkan jäsenilleen AKT:n kesäpäiville Vantaalle 8-9.8, johon lähtö jo perjantaina 7.8. Matkan omavastuun hinta on 50€, joka tulee maksaa 17.5.2026 mennessä osaston tilille FI71 5542 6820 0039 79. Ilmoittautuminen on sitova, eikä maksua palauteta, jos estyt matkalta. Ilmoita itsesi mukaan tekstiviestillä puheenjohtajalle. Jossa

mainitset nimesi ja lajin, johon osallistut. Paikkoja kesäpäiville on rajoitetusti, 10 nopeinta mahtuu mukaan. Otamme lähtijöitä myös varalle, paikkoja voi tiedustella erikseen osaston puheenjohtajalta. Matkan omavastuu sisältää: juna-matkat Vaasa-Tikkurila-Vaasa (lähtö pe 7.8., paluu su 9.8), hotellimajoitus Sokos hotelli Vantaalla, illalliskortin sekä kilpailun osallistumismaksun. Lisätietoja kesäpäivistä ja lajivaihtoehtoista löytyy AKT:n nettisivuilta <https://akt.fi/tapahumat/aktkesapaivat2026/>

Vaasa os. 080/Nyholmilaiset

P. Nyholm Oy PN Transport Ab entisten työntekijöitten tapaaminen lauantaina 1.8.2026 Isonkyrön Kalliojärvellä, Kortessuomantie 146, Orismala. Tilaisuus alkaa klo 12 ja ruokailu n. klo 13. Ruokana härkää tai kirjolohta lisukkeineen sekä kahvi. Viimeinen sitova ilmoittautuminen heinäkuun 25. pv, ilmoitathan samalla, kumpaa haluat syödä. Tarjoilu on pöytiin. Ilmoittautumiset: Raimo Kallantie 0400664316, Tapani Ventelä 0405036371, Jaakko Lintala 0400365336. Ei muille ilmoituksia. Jos haluat mökin, varaa se täältä: kalliojarvi.fi. Tervetuloa!

Turku/eläkeläiset

Kevään viimeinen kokous ke 6.5.2026 klo 12 toimistolla. Tervetuloa! Toimikunta

SISÄ-SUOMI

Tampere os. 005 & 006/eläkeläiskerho

Hei! Jos olet osasto 005:n tai osasto 006:n jäsen ja olet eläkkeellä tai jäämässä eläkkeelle. Jos olet kiinnostunut toiminnastamme, niin ota yhteyttä eläkeläiskerhon toimihenkilöihin. Yhteystietomme löydät: <https://tampereenautomiehet.com/elakelaiskerho> Terv. Jukka Hömmö, Eläkekerho

Riihimäki os. 051/kevätkokous

Riihimäen ja Ympäristön Automiehet ry os.051 kevätkokous pidetään ke 14.5.2026 klo 12 alkaen Vuoliaisien koukshuoneella, Teollisuuskatu 10. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Tervetuloa! Toimikunta

Kuolleet

Osasto 062:n jäsen

Juuso Meuronen

s. 15.03.1927
k. 28.02.2026

Muistoa kunnioittaen
Omaisat

Osasto 009:n jäsen

Seppo Laurila

s. 31.03.1952
k. 13.03.2026

Muistoa kunnioittaen
Omaisat

Osasto 040:n jäsen

Pentti Kankare

s. 18.06.1935
k. 08.03.2026

Muistoa kunnioittaen
Turun Autoalantyöntekijät ry

Osasto 022:n jäsen

Aarne Hakala

s. 29.12.1937
k. 29.01.2026

Muistoa kunnioittaen
Lauttakylän
Tavaralinjamiehet ry

Osasto 033:n jäsen

Yrjö Patrikainen

s. 17.05.1946
k. 20.03.2026

Muistoa kunnioittaen
Kouvolan Seudun
Autoalantyöntekijät ry

Muistathan lähettää osastosi ilmoitukset 4.6. mennessä aluetoimistoon!

Myöhässä saapuneita ilmoituksia emme valitettavasti voi ottaa vastaan, joten laitathan päivämäärän muistiin jo nyt. Kiitokset ja kuolinilmoitukset lähetetään osoitteeseen ilmoitukset@akt.fi

Työväen

MUSIIKITAPAHTUMA

VALKEAKOSKI • 23.-26.7.2026 • MUSARIT.FI

LINDA LAMPENIUS X PETE PARKKONEN • MILJONASADE 40V
MEIJU SUVAS • ERJA LYYTINEN • VIIKATE • KOMIAT
ANTTI PAALANEN • MISHA • JAAKKO KULTA • DIANDRA
VELVET MOON • LUNA KILLS • SAA KILJUA • TUULETAR
LIISA AKIMOF & YÖKERHO • SAARISALO • ELSI SLOAN
LEIJA LAUTAMAJA FEAT. PK KERÄNEN • PÄIVI HIRVONEN
WILLAMOMAFIA • JORI OTSA • PIRKKO MANNOLA
JA MONIA MUITA!

KOKO OHJELMA

~~98€~~

AKT:N JÄSENEÄ

24,50€

KOKO OHJELMA

AKT:N JÄSENEÄ

15€

PÄIVÄLIPPU

PÄIVÄLIPPU

~~60€~~

Arkipyhät ja ansiopäiväraha – miten täytät hakemuksen oikein?

Kassa vastaa

Arkipyhä voi vaikuttaa siihen, maksetaanko lomautuspäivältä ansiopäivärahaa. Jos työnantaja maksaa arkipyhältä palkkaa tai arki-

pyhäkorvausta, tieto pitää ilmoittaa hakemuksessa oikein. Näin varmistat, että päiväraha voidaan maksaa oikein.

Ansiopäiväraha arkipyhän ajalta

Lomautuksen ajalle sattuvalla arkipyhäpäivältä voidaan maksaa ansiopäivärahaa samoin perustein kuin muiltakin lomautuspäiviltä, jos et saa kyseiseltä päivältä täyttä palkkaa.

Eri aloilla on kuitenkin erilaisia käytäntöjä arkipyhien maksamisessa. Tyypillisesti arkipyhä voi näkyä palkassa kolmella tavalla:

1. arkipyhäkorvaus maksetaan erillisenä korvauksena
2. erillistä korvausta ei makseta, mutta työviikkoon osuva arkipyhä ei vähennä maksettavaa palkkaa
3. arkipyhä vähentää maksettavaa palkkaa

Arkipyhäpäivältä ei voida maksaa ansiopäivärahaa, jos työnantaja maksaa täyden arkipyhäkorvauksen tai jos palkkaa ei ole vähennetty kyseiseltä päivältä. Jos työnantaja maksaa osa-aikatyöhön perustuvan arkipyhäkorvauksen, myös arkipyhäpäivältä maksetaan ansiopäivärahaa ja korvaus otetaan huomioon soviteltavana työtulona.

Korvauspäiviä enintään viisi viikossa

Ansiopäivärahaa voidaan maksaa enintään viideltä päivältä viikossa. Jos esimerkiksi olet lomautettuna maanantaista perjantaihin (5 päivää) ja saat arkipyhäkorvauksen lauantaille sijoittuvalla arkipyhältä, kassa voi maksaa sinulle ansiopäivärahaa vain neljältä päivältä.

Palkallisten poissaolojen merkitseminen hakemukseen

Jos saat arkipyhän ajalta työnantajan maksamaa arkipyhäkorvausta tai arkipyhän ajalta ei ole tehty vähennystä palkkaan, merkitse näiden päivien kohdalle hakemukseen "palkallinen arkipyhä".

Ilmoita hakemuksessa palkallisen poissaolon ajalta myös tunnit, joilta palkkasi maksetaan.

Esimerkiksi jos olet sairauslomalla ja saat sairausajan palkkaa, merkitse hakemukseen kyseisen päivän kohdalle "sairas" ja ilmoita työtunnit, joilta sairausajan palkka on maksettu.

Tämä tieto on kassalle tärkeä, koska sen perusteella arvioidaan, jääkö palkan maksun perusteena oleva työaikasi päivärahaan oikeuttavan rajan alle.

Palkallinen poissaolo voi olla esimerkiksi:

- sairausloma
- vuosiloma
- arkipyhä
- pekkanen ja työajanlyhennysvapaa
- joustovapaa
- vastikevapaa

[Lue lisää A-kassa.fi](https://www.avoinkassa.fi)

Seuraa meitä somessa @AvoinKassa

ROISKELÄPPÄ

Risteilyalus seilasi pikkuruisen saaren ohi. Matkustajat ihmettelivät, kun parrakas mies saaren rannalla huitoi vimmatusti käsiään, huusi ja hyppi kuin heikkopäinen. Yksi matkustajista kysyi kapteenilta, tietääkö tämä kuka mies on.

Kapteeni vastasi: ”En tiedä, mutta ukko menee joka vuosi ihan sekaisin kun ajetaan ohi.”

.....

Mitä lehmä sanoi pankkiryöstössä?

Rahat tänne tai ammun.

.....

Kampaamoissa on aina hiuksia lattialla. Autokorjaamoissa on aina öljyä lattialla. Pankit, mikä teitä vaivaa?

.....

Tiesitkö että sienestäjille tulee ensi kesänä vero?

Suppilovahvero.

.....

Minne paavi menee, kun alkaa sataa?

Katolliseen kirkkoon.

KOHTI KESÄÄ
UUSIN ILMEIN!

**Viileimmät
varusteet saat AKT:n
verkkokaupasta.**

qr-koodilla pääset
ostoksille.

AKT

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry on n. 38 000 jäsenen ammattiliitto ja vahva edunvalvoja. Liiton jäsenet työskentelevät autoliikenne-, ahtaus-, säiliö-auto- ja öljytuote-, matkailu-, huolinta- ja liikenneopetusaloilla sekä huoltokorjaamoissa, terminaaleissa ja lentokoneiden matkustamoissa. Jäsenet kuuluvat ammattiosastoihin, jotka ovat puolestaan AKT:n jäseniä.

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

John Stenbergin ranta 6,
00530 Helsinki

Postiosoite:
PL 313, 00531 Helsinki
akt.fi

Toimisto avoinna:
Katso akt.fi/yhteystiedot

Jäsenpalvelut:
Puhelinpäivystys 09 6131 1244

Työsuhdeneuvonta:
Puhelinpäivystys 09 6131 1222

ALUETOIMISTOT

Etelä-Suomen aluetoimisto
Viherniemenkatu 5, 00530
Helsinki
09 6131 1400
09 6131 1401
09 6131 1402

Länsi-Suomen aluetoimisto
Maariankatu 6 b, 20100 Turku
02 450 1540
02 450 1541

Sisä-Suomen aluetoimisto
Rautatienkatu 10, 6. krs, 33100 Tampere
03 230 1510
03 230 1515

Itä-Suomen aluetoimisto
Kauppakatu 32, 3. krs, 80100 Joensuu
013 5111 410
013 5111 411

Pohjois-Suomen aluetoimisto
Isokatu 30, 4. krs, 90100 Oulu
08 870 1440
08 870 1441

KULTTUURIVINKKI

Kulttiooppera Mahoganny Turun kaupunginteatterissa

Melko räyhäkkää oopperaa tarjoaa Bertolt Brechtin kirjoittama ja Kurt Weillin säveltämä tuhoisa ooppera Mahoganny Turun kaupunginteatterin näytännällä. Ooppera kertoo ihmisten ahneudesta ja rappiosta.

TEKSTI **Sini Silvän** KUVA **Otto-Ville Väätäinen,**
kuvassa **Jasper Leppänen.**

Turkulainen kulttuurikenttä yhdisti jälleen voimansa kulttioopperassa ja tarjoaa jämän taide-elämyksen. Turun Kaupunginteatterin, Turun filharmonisen orkesterin ja Saaristo-oopperan yhteistuotanto sai ensi-iltansa 9.4.2026 Aistit elpyy dollareilla! -henkinen ooppera sisältää sitä itseään väkevää laulua. Tarina huipentuu rajun myrskyn opetukseen, mikä on Mahogannyssä elämän tärkeysjärjestys: ensin syödään, sitten lemmitään, sitten rypätään ja lopuksi tapellaan. Mahoganny kaupungista, jossa tuoppiin ei syljetä, naiset ovat kauniita ja opetukset jaetaan luoteina.

Luopioiden ja rikollisten aavikolle rakentamassa Shangri-Lassa, joutilaiden keitaassa, rahalla saa kaikki haluamansa nautinnot. Silti syntinen kaupunki tuottaa asukkailleen vain tyhjyyden tunteen. Mikä meni pieleen?

Katsomossa sai istua ihmetellen, minkä vaikutuksen ooppera on tarjonnut 1930-luvulla, kun se on saanut ensiesityksensä. Mikään kun ei ole vanhentunut ja musiikki on vahvaa. Rikkaat rikastuvat, rahalla saa ja köyhiä kyykytetään. Tämä voi istua ei-niin-oopperahenkisen katsojankin silmiin. Ajat muuttuvat, ihminen pyssy, ja ehkä vähän turhan ahneena. ●

SieviAir® Go XL

Tehokas ilmanvaihto ja mukavuus koko työpäivän ajan

AirGo 3 Roller XL S3

48-52537-382-92M, koot 36-38

48-52537-383-92M, koot 39-48

SieviAir® Go XL -turvajalkineissa yhdistyvät edistyksellinen joustavuus, tilava **XL-lesti** ja jalkoja tuulettava **SieviAir®**-pohjaratkaisu. Sievin kehittämä ja patentoima SieviAir® poistaa jalkojen lämpenemisestä syntyvän kosteuden kengästä pohjan sivussa olevien virtauskanavien kautta, minkä ansiosta jalkine hengittää jokaisen askeleen myötä.

Käyttömukavuutta lisää **FlexEnergy®**-joustoelementti, jonka avulla jalkineeseen saadaan maksimaalinen iskunvaimennus ja erinomainen joustavuus.

Tutustu SieviAir® Go XL -mallistoon: www.sievi.com.